

LAW
PAPER-II
DEC-19/16

Name & Signature of the Invigilator

OMR Answer Sheet No. :

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

[Maximum Marks : 200

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 56

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of one hundred (100) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સૌ (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષા કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૂઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૂઠ પર છાપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૂષ્ટ અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૂષ્ટો ઓછાં હોય, બે વાર છાપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૂઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલબ્ધ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાલીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક મૂલ્યાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/ખતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

LAW
PAPER - II

કાયદો
પેપર-II

Note : This paper contains **ONE HUNDRED (100)** multiple-choice/assertion/reasoning questions/matching questions. Each question carries **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં સૌ (૧૦૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. Consider the following four legal doctrines and identify them in the correct order in terms of time of their appearance :

- (i) Volksegeist
 - (ii) Imperative theory of Law
 - (iii) Social Engineering
 - (iv) Social Solidarity
- (A) (ii), (i), (iv) and (iii)
(B) (ii), (i), (iii) and (iv)
(C) (i), (ii), (iii) and (iv)
(D) (iii), (iv), (i) and (ii)

1. નીચે આપેલ ચાર સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખી તે અને તેમને સમયનાં ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યા તે ક્રમમાં ગોઠવો :

- (i) વોકસજીસ્ટ
 - (ii) કાયદાનો સિદ્ધાંત
 - (iii) સામાજિક તકનીકી
 - (iv) સામાજિક એકતા
- (A) (ii), (i), (iv) અને (iii)
(B) (ii), (i), (iii) અને (iv)
(C) (i), (ii), (iii) અને (iv)
(D) (iii), (iv), (i) અને (ii)

2. Match List I with List II and give the correct answer :

List-I (Assumption)

- (i) Jural postulates
(ii) Spirit of the people
(iii) Grund norm
(iv) Reason and will in Law

List-II (Jurist)

- (a) Aquinas
(b) Pound
(c) Kelsen
(d) Savigny

Codes :

- (A) (i)—(b), (ii)—(d), (iii)—(c),
(iv)—(a)
(B) (i)—(d), (ii)—(b), (iii)—(c),
(iv)—(a)
(C) (i)—(b), (ii)—(d), (iii)—(a),
(iv)—(c)
(D) (i)—(d), (ii)—(b), (iii)—(a),
(iv)—(c)

3. Consider the following statements and answer accordingly :

- (i) Legislation has both creative and abrogative powers.
(ii) The object of legislation is to apply law.
(iii) Custom is generally based on the will of the people

- (A) (i) and (ii) are correct
(B) (i) and (iii) are correct
(C) (i), (ii) and (iii) are correct
(D) (ii) and (iii) are correct

2. યાદી I ને યાદી II સાથે જોડો અને સાચો જવાબ શોધો :

યાદી-I (ધારણા)

- (i) જ્યુરલ ગૃહીત સિદ્ધાંત (postulate)
(ii) લોક મિજાજ
(iii) ગ્રન્ડનોર્મ
(iv) કાયદામાં કારણ અને ઈચ્છા

યાદી-II (તજશ)

- (a) એક્વાઈનસ
(b) પોન્ડ
(c) કેલસન
(d) સેવગ્ની

કોડ :

- (A) (i)—(b), (ii)—(d), (iii)—(c),
(iv)—(a)
(B) (i)—(d), (ii)—(b), (iii)—(c),
(iv)—(a)
(C) (i)—(b), (ii)—(d), (iii)—(a),
(iv)—(c)
(D) (i)—(d), (ii)—(b), (iii)—(a),
(iv)—(c)

3. નીચેના વિધાનોને ધ્યાનમાં રાખી જવાબ આપો :

- (i) કાયદામાં સર્જન અને રદ કરવાની બન્ને સત્તા છે
(ii) કાયદાનો હેતુ તેને લાગુ કરાવવાનો છે
(iii) સામાન્ય રીતે રૂઢિ-રિવાજ એ લોકોની ઈચ્છા પર આધારીત છે

- (A) (i) અને (ii) બન્ને સાચા છે
(B) (i) અને (iii) સાચા છે
(C) (i), (ii) અને (iii) સાચા છે
(D) (ii) અને (iii) સાચા છે

4. "Corporate personalty is a mere procedural form which is used to work out a convenient way for immediate purpose." It was stated by :

- (A) Holland
- (B) Austin
- (C) Starke
- (D) Hohfield

5. Consider the following statements and find the correct answer by using below codes :

- (i) Law developed in its primitive stages uniformly in all societies.
- (ii) Development of all societies was uniform.

Codes :

- (A) Both (i) and (ii) are true
- (B) Both (i) and (ii) are false
- (C) (i) is false and (ii) is true
- (D) (i) is true and (ii) is false

6. In A.K. Gopalan Vs. State of Madras, the Supreme Court held that the expression 'Procedure established by law' in Article 21 of the Constitution means any procedure prescribed by law irrespective of its reasonableness or otherwise. This decision belongs to the school of :

- (A) Sociological approach
- (B) Positivist approach
- (C) Naturalist approach
- (D) Historical approach

4. "નિયમિત વ્યક્તિત્વ એ ફક્ત પ્રક્રિયાગત છે, જેનો ઉપયોગ સ્વરૂપ તત્કાલિન હેતુ માટે સગવડભર્યા રસ્તો શોધી કાઢવાનો છે." આ વિધાન કહ્યું ?

- (A) હોલેન્ડ
- (B) ઓસ્ટીન
- (C) સ્ટાર્ક
- (D) હોહફીલ્ડ

5. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો :

- (i) કાયદાનો વિકાસ તેના પ્રાથમિક તબક્કે દરેક સમાજમાં સરખો હતો.
- (ii) દરેક સમાજનો વિકાસ એક સરખો હતો.

કોડ :

- (A) (i) અને (ii) બન્ને સાચા છે
- (B) (i) અને (ii) બન્ને ખોટા છે
- (C) (i) ખોટું છે અને (ii) સાચું છે
- (D) (i) સાચું છે અને (ii) ખોટું છે

6. એ.કે. ગોપાલન વિ. સ્ટેટ ઓફ મદ્રાસના કેસમાં સુપ્રિમ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે 'કાયદા દ્વારા પ્રસ્થાપિત પ્રક્રિયા' બંધારણના અનુચ્છેદ 21 મુજબ કાયદા દ્વારા પ્રસ્થાપિત કોઈપણ પદ્ધતિ એવો અર્થ થાય છે જ્યાં વ્યાજબીપણ અથવા અન્યને ધ્યાને લેવાતા નથી. આ નિર્ણય નીચે પૈકી કઈ વિદ્યાશાખાને સંલગ્ન છે :

- (A) સામાજિકશાસ્ત્રીય અભિગમ
- (B) હકારાત્મક અભિગમ
- (C) નૈસર્ગિક અભિગમ
- (D) ઐતિહાસિક અભિગમ

7. Savigny's view of law was first presented in the famous Pamphlet "Of the vocation of our age for legislation and jurisprudence". This Pamphlet was :

- (A) A reaction against the Analytical theory of John Austin
- (B) A reaction against Natural Law theory
- (C) A reaction to the proposals made by Prof. A.F.J. Thibaut for the codification of the laws and customs of the German states on the basis of Roman Law and Napoleonic code
- (D) A suggestion for the codification of the laws and customs of German states on the basis of Roman Law as Roman Law had become the German Volksgeist

8. **Assertion (A) :** The most important power of an owner is the right to exclude others.

Reason (R) : The owner may grant to another many of his rights and yet remain the owner.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true and (R) is false
- (D) (A) is false and (R) is true

7. સેવગ્નીનો કાયદાનો વિચાર પ્રથમ વખત "ઓફ ધ વોકેશન ઓફ અવર એજ ફોર લેજિસલેશન અને પત્રિકા" નામની પત્રિકા (Pamphlet) માં પ્રસિદ્ધ થયો. આ પત્રિકા (Pamphlet) નીચેના પૈકી શું દર્શાવે છે :

- (A) જોહન ઓસ્ટીનની વિશ્લેષણાત્મક વિચારધારા વિરુદ્ધની પ્રતિક્રિયા
- (B) નૈસર્ગિક કાયદા વિચારધારા વિરુદ્ધની પ્રતિક્રિયા
- (C) પ્રોફેસર એ.એફ.જે. થીબટ દ્વારા રોમન લો અને નેપોલિયન કોડ આધારિત જર્મન રાજ્યોના કાયદા અને રૂઢીઓનું સંહિતાકરણ (Codification) કરવાનાં પ્રસ્તાવોની પ્રતિક્રિયા
- (D) એવું સૂચવે છે કે રોમન લો આધારિત જર્મન રાજ્યોનાં કાયદા અને રૂઢીઓને સંહિતાબદ્ધ કરવા કારણ કે રોમન લો એ જર્મન વોકસજીસ્ટ બની ગયેલ છે

8. **નિશ્ચય કથન (A) :** માલિકની મહત્વની સત્તા એ બીજાને બાકાત રાખવાનો હકક છે.

કારણ (R) : માલિક બીજાને પોતાના ઘણા હકક આપી શકે છે અને તેમ છતાં બની તે માલિક રહે છે.

- (A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બંને (A) અને (R) સાચા છે પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે અને (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

9. Match List-I with List-II and indicate the correct answer using the codes given below :

List I

- (a) Perfect right
(b) Negative right
(c) Imperfect right
(d) Positive right

List II

- (i) Which has correlative positive duty
(ii) Which has a correlative duty that can be legally enforced
(iii) It has a right to receive damages
(iv) That right which although recognised by state but not enforceable

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

10. Possession is prima facie evidence of title of ownership. Hence :

- (A) Long adverse possession confers title to a property which originally belonged to another
(B) In all cases possession leads to ownership
(C) Transfer of possession is not a mode of transferring ownership
(D) Long possession do not confer title to the property which originally belonged to the government

9. લીસ્ટ-I ને લીસ્ટ-II સાથે જોડો અને નીચે આપેલા કોડની મદદથી સાચા જવાબ શોધો :

લીસ્ટ I

- (a) સંપૂર્ણ અધિકાર
(b) નકારાત્મક અધિકાર
(c) અપૂર્ણ અધિકાર
(d) હકારાત્મક અધિકાર

લીસ્ટ II

- (i) જેની સહસંબંધિત હકારાત્મક જવાબદારી હોય છે
(ii) જેની સહસંબંધિત જવાબદારી હોય છે જેનો કાયદા દ્વારા અમલ થઈ શકે છે
(iii) જેમાં નુકસાન વળતર મેળવવાનો અધિકાર છે
(iv) એવો અધિકાર જે રાજ્ય દ્વારા સ્વીકૃત હોવા છતાં પણ તેનો અમલ કરાવી શકાય નહીં

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

10. કબજો એ માલિકીના હકનો પ્રથમદર્શી પૂરાવો છે. તેથી :

- (A) લાંબો પ્રતિકૂળ કબજો એ મિલકત પરનો માલિકીહકક આપે છે, જે માલિકી રકમ પ્રથમથી બીજાને મળેલો હોય છે
(B) બધાજ કિસ્સામાં કબજો એ માલિકીપણા તરફ દોરે છે
(C) કબજાની તબદિલી (transfer) એ માલિકીની તબદિલી (transfer) કરવાની રીત નથી
(D) લાંબો પ્રતિકૂળ કબજો મિલકત પર માલિકી હકક આપતો નથી. જે મિલકત પ્રથમથી સરકારની હોય છે

11. While dealing with freedom of speech and expression, as provided under Article 19(1)(a) of the Constitution, the Supreme Court in which case made the observation that "It should always be remembered that if intellectual powers and natural or cultivated power of creation is interfered without the permissible facets of law, the concept of creativity paves the path of extinction and when creativity dies, values of civilisation corrode" ?
- (A) Prakash Jha Productions Vs. Union of India.
- (B) Nachiketa Walhekar Vs. Central Board of Film Certification
- (C) Viacom 18 Media Pvt. Ltd. Vs. Union of India.
- (D) Manoharlal Sharma Vs. Sanjay Leela Bhansali
12. In which case, the Supreme Court struck down section 66A of Information Technology Act on the ground that it violates the provisions of article 19(1)(a) and described it as "Vague in its entirety" and encroaches upon "The Public's right to know".
- (A) Subramanian Swamy Vs. Union of India
- (B) Shreya Singhal Vs. Union of India
- (C) Peoples Union for Civil Liberties Vs. Union of India
- (D) S. Khusboo Vs. Kanniammal
11. બંધારણના અનુચ્છેદ 19(1)(c) અંતર્ગત વાણી અને અભિવ્યક્તિના સ્વાતંત્રને લગતા મુદ્દાઓ પર સુપ્રીમ કોર્ટે કયા કેસમાં અવલોકન કર્યું કે "આપણે હમેશા યાદ રાખવું જોઈએ કે બુદ્ધિમત્તાના અધિકારો અને નૈસર્ગિક અથવા શોધના અધિકારની ખેતીને કાયદાના માન્ય પાસા વગર દબાવ કરી શકાય છે, સર્જનાત્મકતાનો (creativity) ખ્યાલ એ વિનાશનો માર્ગ તૈયાર કરે છે, અને જો સર્જનાત્મકતા મરી જાય તો સુધરેલા સમાજને કાટ ચઢે છે" ?
- (A) પ્રકાશ જહા પ્રોડક્શન્સ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (B) નચિકેતા વાલ્હેકર વિ. સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ફિલ્મ સર્ટીફિકેશન
- (C) વાયકોમ 18 મીડિયા પ્રા. લીમીટેડ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (D) મનોહરલાલ શર્મા વિ. સંજય લીલા ભણસાલી
12. નીચેના પૈકી કયા કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી એક્ટની કલમ 66A ને સામાન્ય કરી. કારણ કે આ કલમ બંધારણના અનુચ્છેદ 19(1)(a) નું ઉલ્લંઘન કરે છે અને આ કલમ આખી અસ્પષ્ટ છે અને લોકોના જાણવાના અધિકારનું અતિક્રમણ કરે છે.
- (A) સુબ્રમણીયન સ્વામી વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (B) શ્રેયા સિંગલ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (C) પીપલ્સ યુનિયન ફોર સીવીલ લીબરટીઝ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (D) એસ. ખુશ્બુ વિ. કનીનામલ

13. Match the List I with List II and give the correct answer :

List I

- (a) Right to sleep a fundamental right
- (b) To live with dignity includes right to die with dignity
- (c) Women's right to make reproductive choice
- (d) Right to adoption not a fundamental right

List II

- (i) Common Cause (A Regd. Society) Vs. Union of India.
- (ii) Suchita Srivastav Vs. Chandigarh Administration
- (iii) Re : Ramlila Maidan case
- (iv) Shabnam Hashmi Vs. Union of India.

Codes :

- (A) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(i), (d)—(iv)
- (B) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(ii), (d)—(iv)
- (C) (a)—(iv), (b)—(ii), (c)—(i), (d)—(iii)
- (D) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)

13. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને સાચો જવાબ શોધો :

લીસ્ટ I

- (a) નિદ્રાનો અધિકાર એ મૂળભૂત અધિકાર
- (b) ભવ્યતા સાથે જીવવાનો અધિકારમાં ભવ્યતા સાથે મૃત્યુનો અધિકાર સમાવિષ્ટ છે
- (c) સ્ત્રીઓના પ્રજોત્પત્તિ અંગેની પસંદગી કરવાનો અધિકાર
- (d) દત્તક વિધાનનો અધિકાર એ મૂળભૂત અધિકાર નથી

લીસ્ટ II

- (i) કોમન કોઝ (અ રજીસ્ટર્ડ સોસાયટી) વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (ii) સુચિતા શ્રીવાસ્તવ વિ. ચંદિગઢ એડમીનીસ્ટ્રેશન
- (iii) રી : રામલીલા મૈદાન કેસ
- (iv) શબનમ હાશમી વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

કોડ :

- (A) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(i), (d)—(iv)
- (B) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(ii), (d)—(iv)
- (C) (a)—(iv), (b)—(ii), (c)—(i), (d)—(iii)
- (D) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)

14. In which of the following cases the Supreme Court upheld the constitutional validity of section 139AA of Income Tax Act, 1961 which made mandatory linkage of Income Tax returns with Aadhar by saying that "this section 139AA is not violative of Article 14 of the constitution because it fulfils the twin test of Article 14 i.e. the reasonable classification and nexus to be achieved by the classification."

- (A) Binoy Viswam Vs. Union of India
- (B) Swaraj Abhiyan Vs. Union of India
- (C) Union of India Vs. Kamini Jaiswal
- (D) Lily Thomas Vs. Union of India

15. **Assertion (A) :** The principle of equality before law means that there should be equality of treatment under equal circumstances.

Reason (R) : All persons are not equal by nature, attainment or circumstances.

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (D) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

14. નીચેના પૈકી કયા કેસમાં સુપ્રિમ કોર્ટે ઈન્કમ ટેક્સ એક્ટ, 1961 ની કલમ 139AA ની બંધારણીય કાયદેસરતાને માન્ય રાખી છે જે કલમ મુજબ ઈન્કમ ટેક્સ રીટર્ન સાથે આધાર કાર્ડને લીંક કરવું ફરજિયાત બને છે. સુપ્રીમ કોર્ટે નોંધ્યું કે "કલમ 139AA એ બંધારણના અનુચ્છેદ-14 નું ઉલ્લંઘન કરતું નથી કારણ કે તે અનુચ્છેદ-14 ના દ્વિ ક્સોટીની જરૂરિયાતોને અનુરૂપ છે. જેવા કે વ્યાજબી વર્ગીકરણ અને વર્ગીકરણ સાથેનો સંબંધ."

- (A) બિનોય વિસ્વામ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (B) સ્વરાજ અભિયાન વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (C) યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિ. કામિની જયશ્વાલ
- (D) લીલી થોમસ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

15. **નિશ્ચય કથન (A) :** કાયદા સમક્ષ સમાનતાના સિદ્ધાંતનો અર્થ સમાન સંજોગોમાં સમાન વર્તન હોવું જોઈએ.

કારણ (R) : સ્વભાવથી, લાયકાતથી અથવા સંજોગો પ્રમાણે દરેક વ્યક્તિ સમાન હોતા નથી.

કોડ :

- (A) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (B) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે
- (C) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (D) બંને (A) અને (R) સાચા છે પણ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી

16. Match List I with the List II and indicate the correct answer using the codes given below :

List-I

- (a) Right to speak includes right not to speak.
- (b) Government has no monopoly on electronic media.
- (c) Commercial advertisement is part of Speech and Expression.
- (d) Government cannot impose prior restraint on publication of defamatory material against its officials.

List-II

- (i) R. Rajgopal Vs. State of Tamil Nadu
- (ii) Tata Press Ltd. Vs. Mahanagar Telephone Nigam Ltd.
- (iii) Secretary, Ministry I and B, Vs. Cricket Association of Bengal
- (iv) Bijjoe Emmanuel Vs. State of Kerala

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(D) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

16. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ આપો :

લીસ્ટ-I

- (a) બોલવાના અધિકારમાં નહીં બોલવાનો અધિકાર સમાયેલો છે
- (b) સરકારને ઈલેક્ટ્રોનિક મીડીયા પર ઈજારો નથી
- (c) ધંધાકીય જાહેરખબર એ વાણી અને અભિવ્યક્તિનો ભાગ છે
- (d) સરકાર તેના અધિકારીઓ/કર્મચારી વિરુદ્ધ બદનક્ષી સામગ્રી પ્રકાશિત થતા પહેલા અંકુશ મુકી શકે નહીં

લીસ્ટ-II

- (i) આર. રાજગોપાલ વિ. સ્ટેટ ઓફ તામિલનાડુ
- (ii) ટાટા પ્રેસ લિમિટેડ વિ. મહાનગર ટેલિફોન નિગમ લીમિટેડ
- (iii) સેક્રેટરી, મીનીસ્ટ્રી I એન્ડ બી, વિ. ક્રિકેટ એસોશિયેશન ઓફ બંગાલ
- (iv) બીજોય ઈમ્મુનલ વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરાલા

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(D) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

17. Which of the following statements are true with regard to the fundamental right of the minorities in educational matters ?

- (i) The minority has only the right to administer educational institutions.
- (ii) The minority has the right to establish and administer educational institutions.
- (iii) The right is absolute and not subject to any restriction.
- (iv) Reasonable restriction may be imposed to promote efficiency and prevent maladministration.

Codes :

- (A) (i) and (iii) only
- (B) (ii) and (iii) only
- (C) (i) and (ii) only
- (D) (ii) and (iv) only

18. Which of the following combinations are correctly matched ?

- (i) Territorial nexus—Object should have territorial connection with the state.
- (ii) Pith and substance—The validity of legislation is determined by the degree of invasions into the field.
- (iii) Colourable legislation—You cannot do indirectly, what you cannot do directly
- (iv) Repugnancy—Conflicting results are not produced where both the laws are applied to the same facts.

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iv) only
- (B) (ii), (iii) and (iv) only
- (C) (i), (iii) and (iv) only
- (D) (i), (ii) and (iii) only

17. શિક્ષણને લગતી બાબતો અંગે લઘુમતી કોમના મૂળભૂત અધિકારો પરત્વે નીચેના પૈકી કયુ વિધાન સાચુ છે ?

- (i) લઘુમતીને ફક્ત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના સંચાલનનો અધિકાર છે.
- (ii) લઘુમતીને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સ્થાપવાનો અને તેનું સંચાલન કરવાનો અધિકાર છે.
- (iii) આ અધિકાર સંપૂર્ણ છે અને તેના પર કોઈ અંકુશ નથી.
- (iv) નિપૂણતાની વૃદ્ધિ કરવા અને ગેરવહિવટ અટકાવવા વ્યાજબી અંકુશ મુકી શકાય છે.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i) અને (iii)
- (B) ફક્ત (ii) અને (iii)
- (C) ફક્ત (i) અને (ii)
- (D) ફક્ત (ii) અને (iv)

18. નીચેના પૈકી કયા જોડણો સાચા છે :

- (i) પ્રાંતિય કડી (સંબંધ) — હેતુ (object) ને રાજ્યના પ્રાંતિય સાથે સંબંધ હોવા જોઈએ.
- (ii) પીથ અને સબસ્ટન્સ — એના ક્ષેત્રમાં કેટલા પ્રમાણમાં અતિક્રમણ કરે છે તેના પરથી કાયદાની કાયદેસરતા (નક્કરતા) નક્કી થાય છે.
- (iii) કલરેબલ લેજિસલેશન — તમે અપરોક્ષ રીતે ન કરી શકો, જે તમે પ્રત્યક્ષ કરી શકતા નથી.
- (iv) વિસંગત (repugnancy) — જ્યારે બન્ને કાયદાઓ એક જ હકિકતને લાગુ પડે ત્યારે વિરોધાભાસી પરિણામ મળતા નથી.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i), (ii) અને (iv)
- (B) ફક્ત (ii), (iii) અને (iv)
- (C) ફક્ત (i), (iii) અને (iv)
- (D) ફક્ત (i), (ii) અને (iii)

19. Answer the following using the codes given below :

Administrative law deals with :

- (i) Composition, powers and functions of the administrative authorities.
- (ii) Procedures to be followed by the administrative authorities in the exercise of their powers and functions.
- (iii) Methods of controls of power of the administrative authorities.
- (iv) Remedies available to a person in case of violation of his right by the administrative authorities.

Codes :

- (A) only (i) is correct
- (B) only (i) and (ii) are correct
- (C) only (i), (ii) and (iii) are correct
- (D) (i), (ii), (iii) and (iv) are correct

19. કોડનો ઉપયોગ કરી નીચેનામાંથી જવાબ શોધો :

વહીવટી કાયદો સાથે નિસ્ખત ધરાવે છે.

- (i) વહીવટી સત્તાધિશોનું ગઠન, સત્તાઓ અને કાર્યો.
- (ii) વહીવટી સત્તાધિશો તેમની સત્તાઓ અને કાર્યો માટે અનુસરવાની પદ્ધતિ (કાર્ય પ્રણાલી).
- (iii) વહીવટી સત્તાધિશોની સત્તાઓ ઉપર અંકુશ રાખવાની પદ્ધતિઓ.
- (iv) વહીવટી સત્તાધિશો દ્વારા વ્યક્તિના હકકના ઉલ્લંઘન બાબતે વ્યક્તિને મળતા ઉપાયો.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i) સાચું છે
- (B) ફક્ત (i) અને (ii) સાચા છે
- (C) ફક્ત (i), (ii) અને (iii) સાચા છે
- (D) (i), (ii), (iii) અને (iv) સાચા છે

20. Match the List I with List II and indicate the correct answer using the codes given below :

List I

- (i) There is no rigid formula for principles of natural justice
- (ii) Choice of application of rules of natural justice
- (iii) Justice should not only be done, but manifestly and undoubtedly be seen to be done
- (iv) Meaning of bias

Codes :

List II

- (a) R.S. Dass Vs. Union of India
- (b) R. Sussex justices
- (c) Union of India Vs. P.K. Roy
- (d) Secy to Govt. Transport Deptt. Vs. Munuswamy

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(a)	(c)
(B)	(c)	(a)	(d)	(b)
(C)	(a)	(c)	(b)	(d)
(D)	(c)	(a)	(b)	(d)

21. According to whom "International law is the body of legal rules which applies between sovereign states and such other entities as have been granted international personalities :

- (A) Holland
- (B) Oppenheim
- (C) Starke
- (D) Schwazenberg

20. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ આપો :

લીસ્ટ I

- (i) કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતની કોઈ દૃઢ વ્યાખ્યા નથી.
- (ii) કુદરતી ન્યાયને લાગુ પાડવા પસંદગી મળે છે.
- (iii) ફક્ત ન્યાય મળવો જોઈએ એ પુરતું નથી, પરંતુ ન્યાય સ્પષ્ટ અને બેશક રીતે જોઈ શકાય તેવો હોવો જોઈએ.
- (iv) પૂર્વગ્રહનો અર્થ.

કોડ :

લીસ્ટ II

- (a) આર.એસ. દાસ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (b) આર. સસેક્સ જસ્ટીસીસ
- (c) યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિ. પી.કે. રોય
- (d) સેક્રેટરી ટુ ગર્વનમેન્ટ ટ્રાન્સપોર્ટ ડીપાર્ટમેન્ટ વિ. મુનુસ્વામી

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(a)	(c)
(B)	(c)	(a)	(d)	(b)
(C)	(a)	(c)	(b)	(d)
(D)	(c)	(a)	(b)	(d)

21. નીચેના પૈકી કોણે કહ્યું કે "આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો એ કાયદાના નિયમોનો સમુહ છે, જે સાર્વભૌમ રાજ્યો અને બીજા આવી સત્તાઓને લાગુ પડે છે જેને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યક્તિત્વ મળેલ છે."

- (A) હોલન્ડ
- (B) ઓપીનહમ
- (C) સ્ટાર્ક
- (D) સ્કાઝબર્ગર

22. "Opinio juris is essential to the creation of a new customary rule of international law." In which of the following cases this was reflected ?

- (A) North Sea Continental Shelf case
- (B) The Asylum case
- (C) The Right of Passage case
- (D) S.S. Lotus case

23. What is the legal effect of recognition ?

- (i) Recognised State is entitled to the succession and possession of property situated in the territory of the recognised state.
- (ii) Recognised state becomes entitled to sue in the courts of the recognising state.
- (iii) Recognition of a state does not mean recognition of a government.
- (iv) Recognised state is entitled to sovereign immunity for itself as well as its property in the courts of recognising state.

Codes :

- (A) (i) and (ii) only
- (B) (i), (ii) and (iii) only
- (C) (i), (ii) and (iv) only
- (D) (ii), (iii) and (iv) only

22. નીચે પૈકીના કયા કેસમાં એવું પ્રતિપાદિત થયું કે "આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદામાં નવા રૂઢીગત નિયમો બનાવવા માટે જાજોનું મંતવ્ય જરૂરી છે."

- (A) નોર્થ સી કોન્ટીનેન્ટલ શેલ્ફ કેસ
- (B) ધી એસલમ કેસ
- (C) ધી રાઈટ ઓફ પેસેજ કેસ
- (D) એસ.એસ. લોટસ કેસ

23. માન્યતા (recognition) ની કાયદેસર અસર શું છે ?

- (i) માન્ય રાજ્યોને બીજા માન્ય રાજ્યોના પ્રાંતમાં મિલકતના કબજા અને વારસાઈ અધિકાર છે.
- (ii) માન્ય રાજ્ય એ માન્યતા મેળવેલ રાજ્યની કોર્ટોમાં દાવો કરવા હકકદાર છે.
- (iii) રાજ્યની માન્યતાનો અર્થ એવો નથી કે સરકારની માન્યતા
- (iv) માન્ય રાજ્યને, માન્યતા પ્રાપ્ત કરેલ રાજ્યની કોર્ટોમાં પોતાની સાર્વભૌમત્વ અને મિલકત પરત્વે મુક્તિ મેળવવા હકકદાર છે.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i) અને (ii)
- (B) ફક્ત (i), (ii) અને (iii)
- (C) ફક્ત (i), (ii) અને (iv)
- (D) ફક્ત (ii), (iii) અને (iv)

24. Extradition means :

- (i) A political act done in pursuance of a treaty or an arrangement adhoc.
- (ii) It can be sought either in terms of treaty or no reciprocal arrangement.
- (iii) To surrender of one state to another of a person desired to be dealt with crimes of which he has been accused or convicted and which are justifiable in the courts of other countries.
- (iv) Extradition does not depend on the provisions of the existing extradition treaties.

Codes :

- (A) (i) only
- (B) (ii) only
- (C) (ii) and (iii) only
- (D) (i), (ii) and (iii) only

25. Nationality may be defined "..... as the legal status of membership of the collectively of individuals whose acts, decisions and policy are vouchsafed through the legal concept of the state representing those individuals." Who gave the above definition ?

- (A) Oppenheim
- (B) Charles G. Fenwick
- (C) J.G. Starke
- (D) Edward Collins

24. પ્રત્યાર્પણ એટલે :

- (i) સંધિ અથવા કામચલાઉ ગોઠવણ મુજબ રાજકીય કાર્ય કરવું.
- (ii) તેને સંધિના રૂપમાં અથવા પરસ્પર ગોઠવણના રૂપમાં લેવું.
- (iii) એક રાજ્ય દ્વારા બીજા રાજ્યને વ્યક્તિની સોંપણી જેના પર ફોજદારી ગુન્હાનું તહોમત છે અથવા જે ગુનેગાર છે અને જે બીજા દેશોની અદાલતમાં વ્યાજબી હોય.
- (iv) પ્રત્યાર્પણ એ પ્રવર્તમાન એક્ટ્રાડીક્સન સંધિની જોગવાઈ ઉપર આધાર રાખતું નથી.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i)
- (B) ફક્ત (ii)
- (C) ફક્ત (ii) અને (iii)
- (D) ફક્ત (i), (ii) અને (iii)

25. રાષ્ટ્રીયતાને વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય "... વ્યક્તિઓના સમુહની સભ્યપદ માટેની કાનુની સ્થિતિ, જેઓના કાર્યો, નિર્ણયો અને નીતિ જે રાજ્યના કાનુની ખ્યાલ દ્વારા રક્ષાય છે અને આ રાજ્ય આવા વ્યક્તિઓના પ્રતિક છે." આ વ્યાખ્યા કોણે આપી ?

- (A) ઓપનહિમ
- (B) ચાર્લસ જી. ફેનવીક
- (C) જે.જી. સ્ટાર્ક
- (D) એડવર્ડ કોલીન્સ

26. Which of the following are the objects of the United Nations as set forth in its Preamble ?
- To reaffirm faith in fundamental human rights and in the dignity and worth of the human person.
 - The member states shall fulfil in good faith their obligations under the United Nations Charter.
 - To establish conditions under which justice and respect for international law and international obligations can be maintained.
 - To save the succeeding generations from the scourge of war

Codes :

- (i) and (ii) only
 - (i), (ii) and (iii) only
 - (i), (iii) and (iv) only
 - (ii) and (iii) only
27. In all contentious cases, the International Court of Justice can exercise its jurisdiction :
- Only with the approval of the General Assembly
 - Only with the approval of the General Assembly supported by Security Council
 - Only with the consent of the state parties to the dispute through a special agreement
 - Without the consent of the state parties to the dispute

26. નીચેના પૈકી કયુ યુનાઈટેડ નેશન્સનો હેતુ છે, જે તેનાં આમુખમાં સમાવિષ્ટ છે ?
- ફરીથી વિધિપૂર્વક જાહેર કરવું કે માનવના મૂળભૂત અધિકારો અને તેઓના તરફ ગૌરવયુક્ત વર્તન (dignity) અને માનવીય મૂલ્યોમાં વિશ્વાસ.
 - યુનાઈટેડ નેશન્સના ચાર્ટર અંતર્ગત સભ્ય રાજ્યોએ તેમની જવાબદારી શુદ્ધભાવથી બજાવવી—નીભાવવી.
 - એવી પરિસ્થિતિનું નિર્માણ કરવું જેમાં ન્યાય અને આંતરરાષ્ટ્રીય રાજ્ય પ્રત્યે આદર અને આંતરરાષ્ટ્રીય જવાબદારીઓનો નિભાવ થઈ શકે.
 - આવનાર પેઢીઓને યુદ્ધના કોરડાથી બચાવવું.

કોડ :

- ફક્ત (i) અને (ii)
 - ફક્ત (i), (ii) અને (iii)
 - ફક્ત (i), (iii) અને (iv)
 - ફક્ત (ii) અને (iii)
27. દરેક તકરારી કેસોમાં “આંતરરાષ્ટ્રીય કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસ પોતાની હકૂમત વાપરી શકે છે :
- ફક્ત જનરલ એસેમ્બલીની પરવાનગીથી
 - ફક્ત જનરલ એસેમ્બલીની પરવાનગીથી જેને સીક્યુરીટી કાઉન્સિલે માન્ય કરેલ હોય
 - ફક્ત ખાસ સમજૂતી દ્વારા જે તકરારમાં સામેલ હોય તેવા રાજ્યોની સંમતિથી
 - તકરારમાં સામેલ રાજ્યોની સંમતિ વગર

28. The World Trade Organisation (WTO) which was the culmination of Uruguay Round of GATT negotiations, came into effect from :

- (A) April 15, 1994
- (B) January 1, 1995
- (C) May 19, 1998
- (D) November 30, 1999

29. **Assertion (A) :** According to John Austin, International Law is true law and not negative international morality.

Reason (R) : Three elements in Austin's definition of law, namely command of the sovereign, duty of inferiors and sanction in case inferior who commit breach of the command are absent in international law.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

28. વર્લ્ડ ટ્રેડ ઓર્ગેનાઇઝેશનને ગેટ (GATT) વાટાઘાટો-ઉરુગ્વે યુરીગરી રાઉન્ડથી આખરી સ્વરૂપને માન્યતા મળી, જેનો અમલ.... થયો.

- (A) એપ્રિલ 15, 1994
- (B) જાન્યુઆરી 1, 1995
- (C) મે 19, 1998
- (D) નવેમ્બર 30, 1999

29. **નિશ્ચય કથન (A) :** જહોન ઓસ્ટીનના મત મુજબ, આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો એ સાચો કાયદો છે અને તે નકારાત્મક આંતરરાષ્ટ્રીય નૈતિકતા નથી.

કારણ (R) : ઓસ્ટીનની કાયદાની વ્યાખ્યાના ત્રણ તત્વો, જેવા કે સાર્વભૌમ હુકમ, રાજ્યની સત્તા નીચે આવતા માણસોની ફરજો, સાર્વભૌમ હુકમના ભંગ બદલ સજા, આ ત્રણે તત્વોની આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદામાં ગેરહાજરી.

કોડ :

- (A) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

30. In which year, the four Geneva Conventions relating to humanitarian law were adopted ?

- (A) 1945
- (B) 1948
- (C) 1949
- (D) 1950

31. When a criminal act is done by several persons in furtherance of common intention of all as provided in section 34 IPC, in such case :

- (i) Each of such person is liable for that act in the same manner as if it were done by him alone.
- (ii) Each of such person is liable according to his guilt.
- (iii) Each of such person is liable for the part of the offence committed by him.
- (iv) No offence can be proved in the absence of a common object.

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) Only (i) is correct
- (C) (i), (ii) and (iii) are correct
- (D) Only (iv) is correct

30. કયા વર્ષમાં, માનવતાવાદી કાયદા (humanitarian law) ને લગતુ ચાર જીનેવા કન્વેન્શન્સ લાગુ પડયા ?

- (A) 1945
- (B) 1948
- (C) 1949
- (D) 1950

31. જ્યારે કોઈ ગુનાહિત કૃત્ય ઘણા બધા વ્યક્તિઓએ સામુહિક ઈરાદાથી ઈન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૫ મુજબ કર્યુ હોય તો આવા કિસ્સામાં :

- (i) આવા દરેક વ્યક્તિ આવા કૃત્ય માટે જવાબદાર છે જેમ કે આવું કૃત્ય આ વ્યક્તિગત કર્યુ હોય/એકલાએ કર્યુ હોય.
- (ii) તેઓના ગુન્હા પ્રમાણે દરેક વ્યક્તિ જવાબદાર છે.
- (iii) તેઓ ગુન્હામાં પોતાના હિસ્સા મુજબ દરેક વ્યક્તિ જવાબદાર છે.
- (iv) સામુહિક ઈરાદાની ગેરહાજરીના લીધે ગુન્હો સાબિત થઈ શકે નહીં.

કોડ :

- (A) (i) અને (ii) સાચા છે
- (B) ફક્ત (i) સાચું છે
- (C) (i), (ii) અને (iii) સાચા છે
- (D) ફક્ત (iv) સાચું છે

32. Match the List I with the List II and indicate the correct answer using the codes given below :

List I

- (a) Doli Incapax
(b) Mens rea
(c) Mala in se
(d) Actus reus

List II

- (i) Bad in itself
(ii) Forbidden act
(iii) Guilty mind
(iv) Incapable of committing crime

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

33. Which of the following is *not* correct in case of intoxication ?

- (A) Intoxication is a defence when the intoxicated person is incapable of knowing what he was doing was either wrong or contrary to law
(B) Particular intention and not knowledge is attributed to the accused who has acted under involuntary intoxication
(C) Defence of intoxication is available both in case of involuntary and voluntary intoxication
(D) Intoxication is a defence when the intoxicated person is incapable of knowing the nature of the act at the time of doing it

32. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ શોધો :

લીસ્ટ I

- (a) ડોલી ઈનકેપેક્સ
(b) મેન્સ રીયા
(c) માલા ઈન્સ
(d) એક્ટસ રૂઈસ

લીસ્ટ II

- (i) પોતામાં ફુલ ભરેલું
(ii) નિષેધાત્મક કૃત્ય
(iii) ગુનાહિત માનસ
(iv) ગુન્હો કરવા માટે અસક્ષમ કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

33. નીચેના પૈકી કયું ઉન્મત્ત (intoxication) કિસ્સામાં સાચુ નથી ?

- (A) ઉન્મત્ત (Intoxication) એ બચાવ છે જ્યારે ઉન્મત વ્યક્તિ જે કૃત્ય કરે છે તે કાં તો ખોટું છે અથવા કાયદાથી વિરુદ્ધ છે એવું જાણવા માટે સક્ષમ ન હોય.
(B) કોઈ ચોક્કસ હેતુને ગુન્હા માટે ધ્યાનમાં લેવાય છે, નહીં કે જે વ્યક્તિ પોતાની મરજી વગર ઉન્મત બની કરેલ કાર્ય અંગેની જાણકારી.
(C) પોતાની મરજીથી અથવા મરજી વગરના ઉન્મતતાના કિસ્સામાં ઉન્મતતાનો બચાવ લઈ શકાય છે.
(D) ઉન્મતતા એ બચાવ છે જ્યારે વ્યક્તિ ઉન્મત હોય અને કોઈ કૃત્ય કરે તે સમયે એ કૃત્ય કયા પ્રકારનું છે તે જાણવા સક્ષમ ન હોય.

34. There is a fire in a particular locality. 'A' who sees this fire, pulls down houses of others, in order to prevent the conflagration from spreading and with the purpose of saving human life and property. In this case :

- (A) A will be guilty of the offence of mischief as he pulls down houses of others
- (B) A will not be criminally liable as he wanted to bring benefit to others
- (C) A will not be liable for any offence as he has done it for preventing other more dangerous harm to persons and their properties
- (D) A will be guilty as he intentionally caused damage to the property of others

34. કોઈ એક વસાહતમાં આગ લાગે છે. A નામનો વ્યક્તિ આગ જુએ છે, આ વિનાશક આગનો ફેલાવો અટકાવવા અને જાનહાની અને મિલકતને નુકસાન થતું બચાવવાના આશયથી બીજાના મકાન પાડી દે છે. આ કેસમાં :

- (A) A એ ઉપદ્રવના ગુન્હા માટે દોષિત છે કારણે તેણે બીજાના મકાન પાડ્યા છે
- (B) A ગુનાહિત કૃત્ય માટે દોષિત નથી કેમ કે તે બીજાને લાભ આપવા માગતો હતો
- (C) A કોઈ ગુન્હા માટે જવાબદાર નથી કારણ કે તેનું આ કૃત્ય બીજાને ભયંકર શારીરિક નુકસાન અને મિલકતના નુકસાનથી બચાવવાનું હતું
- (D) A દોષિત ગણાશે કારણ કે તેણે આ કૃત્ય બીજાની મિલકતને નુકસાન પહોંચાડવાના ઈરાદાપૂર્વક કર્યું છે.

35. Which of the following statement(s) correctly define murder ?

- (i) Death caused by an act done with the intention of causing bodily injury and the bodily injury intended to be inflicted is sufficient in the ordinary course of nature to cause death
- (ii) Causing death by an act done with intention of causing bodily injury as is likely to cause death.
- (iii) Causing death by an act done with the knowledge that it is likely to cause death.
- (iv) Death caused by an act which was done under grave and sudden provocation

Codes :

- (A) (i) and (iv) only
 - (B) (ii) and (iii) only
 - (C) (i) only
 - (D) (i), (ii) and (iii) only
36. Enticing or taking away or detaining with a criminal intent a married woman is dealt under :
- (A) Section 498 IPC
 - (B) Section 498A IPC
 - (C) Section 499 IPC
 - (D) Section 500 IPC

35. નીચે પૈકી કયુ વિધાન ખુનને સાચી રીતે વ્યાખ્યાતીત કરે છે ?

- (i) મૃત્યુ થવાનું કારણ એવુ કૃત્ય છે જે શારીરિક હાની પહોંચાડવાના ઈરાદાથી થયુ છે, અને શારીરિક હાની ઈરાદાપૂર્વક કરી છે તે પુરતી છે જે સામાન્ય કુદરતી સંજોગોમાં મૃત્યુ માટે પુરતું છે.
- (ii) મૃત્યુ માટે કરેલ કૃત્ય જે શારીરિક હાની પહોંચાડવાના ઈરાદાથી થયેલ હોય અને જેના કારણે મૃત્યુ થઈ શકે.
- (iii) કોઈ કૃત્ય દ્વારા મૃત્યુ થાય અને કૃત્ય કરનાર જાણતો હોય કે આવા કૃત્યથી મૃત્યુ થઈ શકે.
- (iv) કોઈ કૃત્યથી મૃત્યુ થયુ હોય, જે કૃત્ય ભયંકર અને એકાએક ઉશ્કેરણીના કારણે થયુ હોય.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i) અને (iv)
 - (B) ફક્ત (ii) અને (iii)
 - (C) ફક્ત (i)
 - (D) ફક્ત (i), (ii) અને (iii)
36. પરણેલી સ્ત્રીને ગુનાહિત ઈરાદાથી લલચાવવી, અથવા લઈ જવી અથવા જાપ્તામાં રાખવી એ હેઠળ નિસ્ખત ધરાવે છે.
- (A) કલમ ૪૯૮ ભારતીય દંડ સંહિતા
 - (B) કલમ ૪૯૮ એ ભારતીય દંડ સંહિતા
 - (C) કલમ ૪૯૯ ભારતીય દંડ સંહિતા
 - (D) કલમ ૫૦૦ ભારતીય દંડ સંહિતા

37. Match the List I with List II and indicate the correct answer using the codes given below :

List I

- (a) Mens rea
- (b) Abatement
- (c) Planning to commit a theft
- (d) An unlawful act without criminal intention

List II

- (i) Always not necessary
- (ii) No offence in itself
- (iii) Strict criminal liability
- (iv) Instigating a person to commit an offence

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(B)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(C)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(D)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

38. It was observed by the apex court that "in clause (3) of section 300 instead of the words 'likely to cause death' recurring in the corresponding clause (b) of section 299, the words 'sufficient in the ordinary course of nature' have been used obviously, the distinction is fine but real and if overlooked, may result is miscarriage of justice." In which of the following cases the above observation was made ?

- (A) R. Vs. Govinda
- (B) Deo Narayan Vs. State of U.P.
- (C) State of A.P. Vs. R. Pannaya
- (D) Ujagar Singh Vs. Emperor

37. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ આપો :

લીસ્ટ I

- (a) ગુન્હાહિત માનસ
- (b) ગુન્હામાં મદદગારી
- (c) ચોરી કરવાની યોજના
- (d) ગુન્હાહિત ઈરાદા વગરનું ગેરકાયદેસર કૃત્ય

લીસ્ટ II

- (i) હંમેશાં જરૂરી નથી
- (ii) તે પોતાનામાં ગુન્હો નથી
- (iii) સખત ગુન્હાહિત જવાબદારી
- (iv) વ્યક્તિને ગુન્હો કરવા માટે ઉશ્કેરણી/ ચઢવણી કરવી

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(B)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(C)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(D)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)

38. સુપ્રીમ કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે "ક્લોઝ (3) કલમ 300 માં વપરાયેલ શબ્દો "સંભવતઃ મૃત્યુ કરી શકે" (likely to cause death) ની જગ્યાએ કલમ 299, ક્લોઝ (b) વપરાયેલ શબ્દો "સામાન્ય કુદરતી ક્રમમાં પૂરતા" ઉપયોગમાં લેવાયા હોય તો ચોકકસપણે, તફાવત સારો છે પરંતુ જો તેને સાચા અર્થમાં ન લેવાય અને ભેદ્યાન કરાય તો તે ન્યાયની કસુવાવડમાં પરિણમી શકે." સુપ્રિમ કોર્ટે નીચે પૈકી કયા કેસોમાં આમ નોંધ્યું ?

- (A) આર.વિ. ગોવિંદા
- (B) દીયો નારાયણ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી.
- (C) સ્ટેટ ઓફ એ.પી. વિ. આર. પુનયા
- (D) ઉજગર સિંગ વિ. એમ્પરર

39. Which of the following is the essential ingredient of section 403 of IPC ?

- (i) Misappropriation of property of another for his own use.
- (ii) Dishonest misappropriation or conversion to one's own use another's movable property.
- (iii) Dishonest misappropriation or conversion to one's own use another's movable or immovable property.
- (iv) Dishonest conversion to one's own use another's immovable property.

Codes :

- (A) (i) only
- (B) (ii) only
- (C) (ii) and (iv) only
- (D) (iii) only

40. Which of the following shall not be an unlawful assembly within the meaning of section 141 of IPC ?

- (A) An assembly of five or more persons to vindicate a supposed right of one or all, by show of force
- (B) An assembly of five or more persons with the common object of only maintaining possession
- (C) An assembly of five or more persons with common object of taking possession of property
- (D) An assembly of five or more persons to prevent arrest of a person, by the orders of the court

39. નીચેના પૈકી કયા ઈન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૪૦૩ ના આવશ્યક તત્વો છે ?

- (i) બીજાની મિલકત પોતાના ઉપયોગ માટે પચાવી લેવી.
- (ii) બીજાની જંગમ મિલકત પોતાના ઉપયોગ માટે અપ્રમાણિક રીતે પચાવી લેવી અથવા પરિવર્તિત (conversion) કરવી.
- (iii) બીજાની જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતને પોતાના ઉપયોગ માટે અપ્રમાણિક પદ્ધતિ પચાવી લેવી અથવા પરિવર્તિત (conversion) કરવી.
- (iv) બીજાની સ્થાવર મિલકતને પોતાના ઉપયોગ માટે અપ્રમાણિક પરિવર્તિત કરવી.

કોડ :

- (A) ફક્ત (i)
- (B) ફક્ત (ii)
- (C) ફક્ત (ii) અને (iv)
- (D) ફક્ત (iii)

40. ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ 141 મુજબ નીચેના પૈકી કયુ ગેરકાયદેસર મંડળી નથી ?

- (A) પાંચ અથવા વધુ વ્યક્તિઓની મંડળી, જે એક અથવા બધાના હક્કોનું બળનો ઉપયોગ કરી સમર્થન કરતુ હોય
- (B) પાંચ અથવા વધુ વ્યક્તિઓની મંડળી, જેનો સામુહિક હેતુ ફક્ત કબજો સાચવી રાખવાનો હોય
- (C) પાંચ અથવા વધુ વ્યક્તિઓની મંડળી, જેનો સામુહિક હેતુ મિલકતનો કબજો લેવાનો હોય
- (D) કોર્ટના ઓર્ડર મુજબ થતી વ્યક્તિની ધરપકડ અટકાવવા પાંચ અથવા વધુ વ્યક્તિઓની મંડળી

41. Which one of the following correctly identifies the remedies available to the victim in case of private nuisance ?

- (A) Action for damages, injunction, specific restitution of property
- (B) Injunction, specific restitution of property, abatement
- (C) Action for damages, injunction, abatement
- (D) Action for damages, specific restitution of property abatement

42. In which case, the Supreme gave the ruling that sovereign immunity of the state is subject to the fundamental rights ?

- (A) State of Rajasthan Vs. Vidhyawati
- (B) Shyam Sunder Vs. State of Rajasthan
- (C) Kasturilal Ralia Ram Jain Vs. State of U.P.
- (D) Peoples Union for Democratic Rights Vs. State of Bihar

43. In torts :

- (A) Damnum sine injuria is actionable only in case there is actual damage
- (B) Injuria sine demno is actionable even if there is no damages
- (C) Injuria sine demno is actionable only in case there are actual damages
- (D) Damnum sine injuria is actionable even if there is no damages

41. ખાનગી ઉપદ્રવનો ભોગ બનનાર વ્યક્તિને નીચેના પૈકી કયો સાચો ઉપાય મળે છે તે શોધો ?

- (A) નુકશાની વળતરનો દાવો, મનાઈ હુકમ, મિલકતની ખરેખર સોંપણી
- (B) મનાઈહુકમ, મિલકતની ખરેખર સોંપણી, રદ કરવું (રોકવું).
- (C) નુકસાની વળતરનો દાવો, મનાઈહુકમ, રદ કરવું (રોકવું)
- (D) નુકસાની વળતરનો દાવો, મિલકતની ખરેખર સોંપણી, રદ કરવું (રોકવું)

42. નીચે પૈકી કયા કેસમાં સુપ્રિમ કોર્ટે ઠરાવ્યું કે “રાજ્યની સર્વોપરી મુક્તિ પર મૂળભૂત અધિકાર મર્યાદા મૂકે છે ?”

- (A) સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન વિ. વિદ્યાવતી
- (B) શ્યામ સુંદર વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન
- (C) કસ્તુરીલાલ રલીયા રામ જૈન વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી.
- (D) પીપલ્સ યુનિયન ફોર ડેમોક્રેટિક રાઈટ્સ વિ. સ્ટેટ ઓફ બિહાર

43. અપકૃત્યોમાં :

- (A) ફક્ત એવા કિસ્સામાં જ્યારે ખરેખર નુકસાન થયું હોય તો જ નુકસાન વગર હાનીમાં દાવો કરી શકાય છે
- (B) નુકસાન ન થયું હોય તેમ છતાં પણ, હાની વગર નુકસાનના કિસ્સામાં દાવો કરી શકાય છે
- (C) હાની વગર નુકસાનના કિસ્સામાં, જો ખરેખર નુકસાન થયું હોય તો જ દાવો કરી શકાય છે
- (D) નુકસાન વગર હાની માટે દાવો કરી શકાય છે, નુકસાન ન થયું હોય તેમ છતાં પણ

44. Which of the following correctly identifies the specific defences available in an action for defamation ?

- (A) Privilege, truth, fair comment
- (B) Privilege, mistake, fair comment
- (C) Truth, mistake, fair comment
- (D) Truth, privilege, mistake

45. **Assertion (A) :** Government cannot be held liable for the tort committed by its servants.

Reason (R) : A master is liable for the torts committed by his servant in the course of his employment.

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (D) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

44. બદનક્ષીના દાવામાં કયા ચોકક્સ બચાવ મળે છે તે નીચેના પૈકી કયુ સાચુ દર્શાવે છે :

- (A) વિશેષાધિકાર, સત્ય, પ્રામાણિક ટીપ્પણી
- (B) વિશેષાધિકાર, ભૂલ, પ્રામાણિક ટીપ્પણી
- (C) સત્ય, ભૂલ, પ્રામાણિક ટીપ્પણી
- (D) સત્ય, વિશેષાધિકાર, ભૂલ

45. **નિશ્ચય કથન (A) :** સરકારી નોકરે કરેલ અપકૃત્ય માટે સરકાર જવાબદાર નથી.

કારણ (R) : નોકરી દરમ્યાન નોકરે કરેલ અપકૃત્ય માટે માલિક જવાબદાર છે.

- (A) (A) સાચુ છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (B) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે
- (C) બન્ને (A) અને (R) સાચું છે પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (D) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે

46. **Assertion (A)** : A person can claim damages if he has sustained any loss monetary or otherwise.

Reason (R) : Where there is infringement of a legal right, law allows compensation.

- (A) (A) is true but (R) is false
(B) (A) is false but (R) is true
(C) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
(D) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

47. **Assertion (A)** : In an action for malicious prosecution it must be proved that the defendant had initiated criminal proceedings maliciously and without reasonable and probable cause.

Reason (R) : Action for malicious prosecution is initiated in criminal court.

- (A) (A) is true but (R) is false
(B) (A) is false but (R) is true
(C) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
(D) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

46. **નિશ્ચય કથન (A)** : વ્યક્તિ ત્યારે જ નુકસાની વળતર માટે દાવો કરી શકે જ્યારે તેને નાણાંકીય અથવા બીજે રીતે નુકસાન થયું હોય.

કારણ (R) : જ્યારે કાયદેસરના હકકોનું ખંડન થયું હોય તો, કાયદો વળતર માન્ય રાખે છે.

- (A) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
(B) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે
(C) બંને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
(D) બંને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે

47. **નિશ્ચય કથન (A)** : દુષ્ટ હેતુથી કરેલી ફરિયાદના કેસમાં પુરવાર કરવું પડે કે પ્રતિવાદીએ કોઈપણ વ્યાજબી અને સાચા કારણ વગર દુષ્ટ હેતુથી ફોજદારી ફરિયાદ કરી છે (criminal).

કારણ (R) : દુષ્ટ હેતુથી ફરિયાદના દાવા ફોજદારી કોર્ટમાં કરી શકાય.

- (A) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
(B) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે
(C) બંને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
(D) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે

48. Under section 140 of the Motor Vehicle Act, 1988, no fault liability has been recognised :

(A) When death has resulted from an accident arising out of the use of a motor vehicle

(B) When total disablement has resulted from an accident arising out of the use of a motor vehicle

(C) When permanent disablement has resulted from an accident arising out of the use of a motor vehicle

(D) When death or permanent disablement has resulted from an accident arising out of the use of a motor vehicle

49. The liability to pay interest in respect of any award under the Motor Vehicles Act is :

(A) Contractual liability

(B) Statutory liability

(C) Personal liability

(D) Tortious liability

48. ધ મોટર વ્હીકલ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ 140 મુજબ, દોષ વગરની જવાબદારી સ્વીકારાઈ છે :

(A) જ્યારે મોટર વ્હીકલના ઉપયોગ કરવાથી અકસ્માતથી મૃત્યુ થયું હોય

(B) જ્યારે મોટર વ્હીકલના ઉપયોગથી અકસ્માત થવાથી સંપૂર્ણ અપંગતા થઈ હોય

(C) જ્યારે મોટર વ્હીકલના ઉપયોગથી અકસ્માત થવાથી કાયમી અપંગતા થઈ હોય

(D) જ્યારે મોટર વ્હીકલના ઉપયોગથી અકસ્માત થવાથી મૃત્યુ થયું હોય અથવા કાયમી અપંગતા થઈ હોય

49. મોટર વ્હીકલ એક્ટ મુજબ જ્યારે આદેશ (award) પ્રમાણે વ્યાજ ચુકવવાની જવાબદારીઓ છે.

(A) કરારજન્ય જવાબદારી

(B) કાયદાકીય જવાબદારી

(C) ખાનગી જવાબદારી

(D) અપકૃત્યજન્ય જવાબદારી

50. Which one of the following statements is *incorrect* ?

- (A) The service rendered by the Government servant under the Central Government Health Scheme is a service
- (B) A member of Employees Provident Fund Scheme is a consumer and duties performed by Regional Provident Fund Commissioner under such scheme is service
- (C) Grant of overdraft facility by a bank to its customer for consideration amounts to service
- (D) The relationship of a teacher and student of an educational institution is not a service on hire

50. નીચેના પૈકી કયુ વિધાન ખોટું છે ?

- (A) કેન્દ્ર સરકારની હેલ્થ સ્કીમ અંતર્ગત સરકારી કર્મચારીએ આપેલી સેવા એ સેવા છે
- (B) એમ્પ્લોઈઝ પ્રોવિડંડ ફંડ સ્કીમના સભ્ય એ ગ્રાહક છે અને રીજીયોનલ પ્રોવિડંડ ફંડના કમીશનરે બજાવેલ ફરજ એ આ સ્કીમ અંતર્ગત સેવા છે
- (C) બેંક દ્વારા તેના ગ્રાહકોને ઓવર ડ્રાફ્ટની સગવડ અવેજના બદલામાં આપવામાં આવે તો એ સેવા ગણાય
- (D) શૈક્ષણિક સંસ્થામાં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચેનો સંબંધ એ ભાડેથી લીધેલ સેવા નથી

51. Which one of the following is/are true about Bill of Exchange ?

Choose the correct answer using codes given below :

(i) A Bill of Exchange requires in its inception two parties

(ii) A Bill of Exchange or draft is a written order by the drawer to the drawee to pay money to the payee

(iii) A Bill of Exchange is used primarily in the international trade and are written orders by one person to his Bank to pay the bearer a specific sum on a specific date

(iv) Definition of Bill of Exchange is mentioned in section 6 of the Negotiable Instruments Act

Codes :

(A) (i) and (iv)

(B) (i), (ii) and (iv)

(C) (ii) and (iii)

(D) (iii) and (iv)

51. વિનિમય પત્ર (Bill of Exchange) બાબતે નીચેના પૈકી કયુ કયા સાચુ છે ? નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ શોધો :

(i) વિનિમય પત્રમાં શરૂઆતથી બે પક્ષકાર હોવા જરૂરી છે.

(ii) વિનિમય પત્ર એ હૂંડી લખનાર દ્વારા હૂંડી સ્વીકારનારને હૂંડીના નાણાં મેળવવા હકકદાર વ્યક્તિને નાણા ચૂકવવાનો લેખીત આદેશ છે.

(iii) શરૂઆતમાં વિનિમય પત્રનો ઉપયોગ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં કરવામાં આવતો અને તે એક વ્યક્તિ દ્વારા તેની બેંકને વિનિમય પત્ર ધરાવનાર વ્યક્તિને ચોક્કસ રકમ ચોક્કસ તારીખે ચૂકવવાનો લેખીત આદેશ હતો.

(iv) વિનિમય પત્રની વ્યાખ્યા ધ નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૬ માં આપવામાં આવી છે.

કોડ :

(A) (i) અને (iv)

(B) (i), (ii) અને (iv)

(C) (ii) અને (iii)

(D) (iii) અને (iv)

52. In which of the following case property in the goods does not pass to the buyer when the goods are delivered to the buyer on approval or on sale or return or other similar terms ?

- (A) When the buyer signifies his approval or acceptance to the seller as to the goods
- (B) When the buyer retains the goods without giving a notice of rejection and upon expiry of reasonable time
- (C) When buyer does any other act adopting the transaction
- (D) When buyer gives notice of rejection to the seller

53. When does the property in the goods pass to the buyer in case of contract for sale of specific or ascertained goods ?

- (A) When the contract for sale is made
- (B) When the price is paid for the goods
- (C) When the parties to the contract intend it to be transferred
- (D) When the delivery of the goods have been made

52. નીચેના પૈકી કયા કેસમાં માલની માલિકી ખરીદનારને મળતી નથી, જ્યારે માલ ખરીદનારને માન્યતાના ધોરણે આપવામાં આવ્યો હોય અથવા વેચાણ અથવા પરત અથવા આવી કોઈ શરતોથી આપવામાં આવ્યો હોય ?

- (A) જ્યારે ખરીદનાર પોતાની માન્યતા દર્શાવે અથવા માલની સ્વીકૃતિ વેચનારને દર્શાવે
- (B) માલને અસ્વીકૃત કર્યા અંગેની નોટિસ આપ્યા વગર અને વ્યાજબી સમય પસાર થાય પછી પણ જો ખરીદનાર માલને પોતાની પાસે રાખે
- (C) જ્યારે ખરીદનાર એવું કાઈપણ કરે કે જેથી વ્યવહાર સ્વીકાર કર્યો છે એમ દર્શાવતું હોય
- (D) જ્યારે ખરીદનાર વેચનારને નોટીસથી જણાવે તેને માલને સ્વીકાર્યો નથી

53. માલ વેચાણના કરારમાં જો માલ નિશ્ચિત અથવા શોધેલો હોય તો વેચાણકર્તા તરફથી માલની માલિકી હકક ખરીદનારને ક્યારે મળે છે ?

- (A) જ્યારે માલ વેચવાનો કરાર થયો હોય
- (B) જ્યારે માલની કિંમત ચૂકવાઈ હોય
- (C) જ્યારે કરારના પક્ષકારો વચ્ચે માલની માલિકી હકક વિશે નક્કી કર્યું હોય
- (D) જ્યારે માલની સોંપણી (delivery) થઈ હોય

54. Choose the correct option from the codes given below :

A valid E-contract can be entered into between parties under the Indian Contract Act. Which one of the following gives legal recognition to such contract ?

- (i) Section 10-A of the Information Technology Act
- (ii) Section 65-B of the Indian Evidence Act
- (iii) Section 1(4) of the Information Technology Act
- (iv) Section 63 of the Indian Evidence Act

Codes :

- (A) (i) and (iv) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

55. The DIN (Directors Identification Number) to the existing Directors of the company or the individuals who intended to become a Director will be allotted by :

- (A) Company Law Board
- (B) Central Government
- (C) National Company Law Tribunal
- (D) Registrar

54. કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો વિકલ્પ શોધો :

પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા E-કરાર ભારતીય કરાર ધારા હેઠળ માન્ય છે. નીચેના પૈકી શેમાં આવા કરાર કાયદેસર રીતે માન્ય છે ?

- (i) કલમ 10-A ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી એક્ટ
 - (ii) કલમ 65-B ભારતીય પુરાવાનો ધારો
 - (iii) કલમ 1(4) ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી એક્ટ
 - (iv) કલમ 63 ભારતીય પુરાવાનો ધારો
- કોડ :

- (A) (i) અને (iv) સાચા છે
- (B) (i) અને (ii) સાચા છે
- (C) (i) અને (iii) સાચા છે
- (D) (iii) અને (iv) સાચા છે

55. હાલના કંપનીના સંચાલકો (Directors) ને અથવા જે વ્યક્તિઓ સંચાલકો બનવા માગતા હોય તેમને DIN (સંચાલક ઓળખ ક્રમાંક) કોણ આપી શકે ?

- (A) કંપની લો બોર્ડ
- (B) કેન્દ્ર સરકાર
- (C) રાષ્ટ્રીય કંપની લો ન્યાયપંચ (Tribunal)
- (D) રજીસ્ટ્રાર

56. The Constitution of Corporate Social Responsibility Committee is mandatory under the Companies Act, 2013. Which one of the following is not the functions of the Corporate Social Responsibility Committee ?

- (A) Recommend for relaxation to the Government such companies who are not fulfilling the responsibility
- (B) Recommend the amount of expenditure to be incurred on the activities referred
- (C) Formulate and recommend to the Board, a CSR policy which shall indicate the activities to be undertaken by the company
- (D) Initiate a transparent monitoring mechanism for implementation of CSR projects or programmes or activities undertaken by the Company

57. Which one of the following is wrong ?

- (A) Class action suit provides an alternative remedy to member or depositors to a company
- (B) Class action refers to a law suit where one or several persons join together and sue on behalf of a large group of persons
- (C) Remedy in a class action suit is available to banking company as well
- (D) Class action is suitable when the issue in question are common to all affected and the number of persons affected is very large making it impracticable for all of them to join hands

56. ધી કંપની ધારો 2013 મુજબ કંપની સામાજિક જવાબદારી, સમિતિનું ગઠન ફરજિયાત છે. નીચેના પૈકી કયું કંપની સામાજિક જવાબદારી સમિતિનું કાર્ય નથી ?

- (A) એવી કંપની કે જે કંપનીની સામાજિક જવાબદારીની જોગવાઈ બજાવી શકતી ન હોય, તેમના માટે સરકારને છૂટછાટ આપવા ભલામણ કરવી
- (B) કંપની ધારા હેઠળ જણાવેલ પ્રવૃત્તિઓ માટે ખર્ચની ભલામણ કરવી
- (C) CSR નીતિ નક્કી કરવી અને બોર્ડને ભલામણ કરવી જેમાં કંપની કઈ પ્રવૃત્તિઓ કરવી જોઈએ
- (D) CSR યોજનાઓ અથવા કાર્યક્રમો અથવા કંપની દ્વારા કરવાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓના અમલ માટે પારદર્શક દેખરેખનાં માળખાની રચના કરવી

57. નીચેના પૈકી કયું એક ખોટું છે ?

- (A) સામુહિક પગલાના દાવા એ કંપનીના સભ્યો અને થાપણદારોને વૈકલ્પિક ઉપાય આપે છે
- (B) સામુહિક પગલા એ કાયદેસરનો દાવો છે જેમાં એક અથવા વધુ વ્યક્તિઓ જોડાય છે અને મોટા જુથના વ્યક્તિઓ વતી દાવો કરી શકે છે
- (C) સામુહિક પગલાના દાવો બેંકીંગ કંપનીને પણ લાગુ પડે છે
- (D) સામુહિક પગલાનો દાવો યોગ્ય છે જ્યારે અસર કરતા વ્યક્તિઓ વચ્ચેના મુદ્દાઓ (issue in questions) સમાન હોય અને અસર કરતા વ્યક્તિઓનો સમુહ વિશાળ હોય અને દરેક વ્યક્તિ વ્યક્તિગત રીતે જોડાય તે સંભવ ન હોય

58. The defence of "non est factum" is available to the contracting party who has committed mistake as to the :

- (A) Nature of contract
- (B) Identity of the other contracting party
- (C) Quality of the promise made by the other contracting party
- (D) Quality of the subject matter of the contract

59. In which of the following cases, a partnership does not exist ?

- (i) Servants or agents receiving profits.
- (ii) Seller of goodwill receiving profits.
- (iii) Lender of money receiving profits.
- (iv) Widow or child of a deceased partner receiving profits.

Codes :

- (A) (i), (iii) and (iv)
- (B) (ii) and (iv) only
- (C) (ii), (iii) and (iv)
- (D) All of the above

58. કરારના પક્ષકારોએ એ ભૂલ કરી હોય (mistake) તો તેમને માટે "નોન એસ્ટ ફેક્ટમ" નો બચાવ મળી શકે.

- (A) કરારનો પ્રકાર
- (B) કરારમાં બીજા પક્ષકારની ઓળખ
- (C) કરારના બીજા પક્ષકારે આપેલ વચનની ગુણવત્તા
- (D) કરારના વિષય-વસ્તુની ગુણવત્તા

59. નીચેના પૈકી કયા કિસ્સામાં, ભાગીદારીનું અસ્થિત્વ હોતું નથી ?

- (i) નોકર અથવા આડતિયો (એજન્ટ) જે નફો મેળવતા હોય.
- (ii) પ્રસ્થાપિત ધંધો (ગુડવીલ) ના વેચાણકારે મેળવેલ નફો.
- (iii) નાણાં આપનાર વ્યક્તિએ મેળવેલ નફો.
- (iv) મૃતક ભાગીદારની વિધવા અથવા તેના સગીરે મેળવેલ નફો.

કોડ :

- (A) (i), (iii) અને (iv)
- (B) ફક્ત (ii) અને (iv)
- (C) (ii), (iii) અને (iv)
- (D) ઉપરના તમામ

60. Section 168 of the Indian Contract Act, 1872 allows the finder of goods :

(A) To retain the goods against the owner until he receives compensation for trouble and expense.

(B) To sell the goods in certain circumstances so as to protect the goods

(C) To claim reward from the owner for safe custody of the goods

(D) Both (A) and (B)

61. A party to the petition for divorce by mutual consent :

(A) Can withdraw the consent with the consent of the other party

(B) Can withdraw the consent with the leave of the court

(C) Can withdraw the consent unilaterally

(D) Cannot withdraw the consent

60. ભારતીય કરાર ધારો, ૧૮૭૨ કલમ-૧૬૮ એ માલના શોધકને પરવાનગી આપે છે.

(A) જ્યાં સુધી તેને કરેલ ખર્ચ અને મુશ્કેલી માટે વળતર ના મળે ત્યાં સુધી એ માલિકથી વિરુદ્ધ માલ રાખી શકે

(B) માલને બચાવવા માટે કેટલાક સંજોગોમાં તે માલને વેચી શકે

(C) માલને સલામત રાખવા બદલ માલિક તરફથી વળતરની માંગણી કરી શકે

(D) બંને (A) અને (B)

61. પરસ્પર સંમતિથી છૂટાછેડા અરજીનો પક્ષકાર :

(A) બીજા પક્ષકારની સંમતિથી આપેલ સંમતિ પાછી ખેંચી શકે

(B) કોર્ટની પરવાનગીથી આપેલ સંમતિ પરત લઈ શકે

(C) પોતાની રીતે સંમતિ પરત લઈ શકે

(D) આપેલ સંમતિ પરત લઈ શકે નહીં

62. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I

- (a) Khusboo Vs. Kanniammal
 (b) Gita Hariharan Vs. Reserve Bank of India
 (c) Gurupad Vs. Hirabai
 (d) Harvinder Kaur Vs. Harmander Singh

List II

- (i) Notional partition
 (ii) Restitution of Conjugal right
 (iii) Guardianship
 (iv) Live-in relationship

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(C)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(D)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

63. A marriage is voidable under section 12 of the Hindu Marriage Act, 1955 on the ground of :

- (A) Mental incapacity
 (B) Physical incapacity
 (C) Both mental and physical incapacity
 (D) Only mental incapacity and not physical incapacity

62. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ આપો :

લીસ્ટ I

- (a) ખુશ્બુ વિ. કનિયામલ
 (b) ગિતા હરિહરન વિ. રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા
 (c) ગુરુપદ વિ. હિરાબાઈ
 (d) હરવિંદર કૌર વિ. હરમંદર સિંગ

લીસ્ટ II

- (i) કાલ્પનિક (નોશનલ) ભાગલા
 (ii) લગ્ન હકકોનું પુનઃસ્થાપન
 (iii) પાલક અધિકાર (Guardianship)
 (iv) લીવ-ઈન-રીલેશનશીપ

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(C)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(D)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

63. નીચેના પૈકી કયા સંજોગોમાં ધ હિન્દુ મેરેજ એક્ટ, ૧૯૫૫, કલમ-૧૨ પ્રમાણે લગ્ન રદ થવાને પાત્ર છે ?

- (A) માનસિક અક્ષમતા
 (B) શારીરિક અક્ષમતા
 (C) બન્ને માનસિક અને શારીરિક અક્ષમતા
 (D) ફક્ત માનસિક અક્ષમતા અને શારીરિક અક્ષમતા નહીં

64. The only major area where two schools of Hindu Law still have significance :
- (A) Marriage
(B) Adoption
(C) Joint family
(D) Gaurdianship
65. Period of non-resumption of cohabitation for the purpose of Section 13(2)(iii) of the Hindu Marriage Act, 1955 should be minimum :
- (A) Three months
(B) Six months
(C) One year
(D) Two years
66. The effect of the marriage of a Hindu under the Special Marriage Act, 1954 :
- (A) he becomes a divided member with right to survivorship
(B) he becomes a divided member without right to survivorship
(C) he continues as a member in the joint family and his share in the party is not affected
(D) both (B) and (C)
64. ફક્ત મુખ્ય કિસ્સાઓમાં હિન્દુઓની બન્ને શાળાઓનું હજુ પણ મહત્વ ધરાવે છે :
- (A) લગ્ન
(B) દત્તક વિધિ વિધાન
(C) અવિભક્ત કુટુંબ
(D) સંભાળનાર (ગાર્ડિયનશીપ)
65. ધ હિન્દુ મેરેજ એક્ટ, ૧૯૫૫ ની કલમ 13(2)(iii) મુજબ ઓછામાં ઓછા સમય માટે પતિ-પત્ની સાથે રહેલા ન હોવા જોઈએ.
- (A) ત્રણ મહિના
(B) છ મહિના
(C) એક વર્ષ
(D) બે વર્ષ
66. ધી સ્પેસીયલ મેરેજ એક્ટ, ૧૯૫૪ મુજબ હિન્દુના લગ્ન અસર છે ?
- (A) તે ભાગીદાર સભ્ય બને છે, ઉત્તરજીવિતાના અધિકાર સાથે
(B) તે ભાગીદાર સભ્ય બને છે, ઉત્તરજીવિતાના અધિકાર વગર
(C) તે અવિભક્ત કુટુંબનો સભ્ય ચાલુ રહે છે અને તેનાં મિલકતના ભાગને અસર થતી નથી
(D) બન્ને (B) અને (C)

67. Sapinda relationship arises according to Dayabhaga school of Hindu law by :

- (A) Propinquity
- (B) Pinda offering
- (C) Consanguinity
- (D) Both (A) and (B)

68. Section 16 of the Hindu Adoption and Maintenance Act, 1956 relates to :

- (A) a rebuttable presumption of law
- (B) an irrebuttable presumption of law
- (C) a presumption of fact
- (D) either (A) or (C)

69. Registration of document relating to adoption is :

- (A) Compulsory
- (B) Optional
- (C) Neither compulsory nor optional
- (D) either (A) or (B)

67. હિન્દુ લો ની દયાભગા સ્કુલ મુજબ સપિંડ સંબંધો થાય છે.

- (A) લોહીનો નિકટનો સંબંધ થી
- (B) પિંડ આપવાથી
- (C) સગોત્રતા થી
- (D) બન્ને (A) અને (B)

68. ધ હિન્દુ એડોપ્શન અને મેન્ટેનન્સ ધારો, ૧૯૫૬ ની કલમ-૧૬ નીચેના પૈકી સંબંધ ધરાવે છે :

- (A) કાયદા વિષે નામંજૂર ધારણા
- (B) કાયદા વિષે ન બદલી શકાય તેવી ધારણા
- (C) હકિકત વિષે ધારણા
- (D) કાંતો (A) અથવા (C)

69. દત્તકને લગતા દસ્તાવેજની નોંધણી :

- (A) ફરજિયાત
- (B) મરજિયાત
- (C) ફરજિયાત પણ નથી કે મરજિયાત પણ નથી
- (D) કાંતો (A) અથવા (B)

70. The claim of the maintenance of daughter under section 21 of the Hindu Adoption and Maintenance Act, 1956 is limited to their :

- (A) Minority
- (B) Majority upto 21 years
- (C) upto 15 years
- (D) Maidenhood

71. Match the List I with List II and choose the correct answer using the codes given below :

List I

- (a) Trial Smelter Arbitration case
- (b) CITES
- (c) KYOTO Protocol
- (d) Basel Convention

List II

- (i) Transboundary movements of Hazardous waste and their disposal.
- (ii) Dispute between United States and Canada over air pollution.
- (iii) Protection of endangered plants and animals by regulating the trade of endangered species or products derived from them
- (iv) Global climate change

Codes :

- (A) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(ii)
- (B) (a)—(iv), (b)—(iii), (c)—(ii), (d)—(i)
- (C) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)
- (D) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(i)

70. કલમ-૨૧, ધી હિન્દુ એડોપ્શન એન્ડ મેન્ટેનન્સ એક્ટ, ૧૯૫૬ મુજબ દિકરીનો ભરણપોષણ માટેનો દાવો તેના પૂરતો મર્યાદિત છે.

- (A) સગિરતા
- (B) પુક્તતા-૨૧ વર્ષ સુધી
- (C) ૧૫ વર્ષ સુધી
- (D) અપરણિત

71. લીસ્ટ I ને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

લીસ્ટ I

- (a) ટ્રાયલ સ્મેલ્ટર આર્બિટ્રેશન કેસ
- (b) CITES
- (c) ક્યોટો પ્રોટોકોલ
- (d) બેસલ કન્વેન્શન

લીસ્ટ II

- (i) જોખમી કચરો અને તેના નિકાલ માટેની આંતરભાષિય ચળવળ
- (ii) યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ અને કેનેડા વચ્ચેના હવાઈ પ્રદુષણ બાબત વિવાદ
- (iii) જોખમી પશુઓ અથવા તેમાંથી બનતી વસ્તુના વેપાર પર આવા જોખમી વનસ્પતિ અને પાણીઓને બચાવવા માટે નિયંત્રણ
- (iv) પૃથ્વી પરના વાતાવરણમાં બદલાવ

કોડ :

- (A) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(ii)
- (B) (a)—(iv), (b)—(iii), (c)—(ii), (d)—(i)
- (C) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)
- (D) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(i)

72. Which one of the following is associated with "PARIVESH" ?

- (A) Clearance from Coastal Regulation Authority
- (B) Environment Permit issued for clearance of Hazardous Waste
- (C) Online submission and tracking
- (D) Use of recycled plastics manufacturing and usage

73. Examine the following under the Environment (Protection) Act, 1986, and answer using the codes given below :

- (i) Abatement of Environment is made a punishable offence under the Act.
- (ii) Jurisdiction of the Civil Court is not ousted under the Act
- (iii) Government depart which is responsible for causing pollution through hazardous industrial activities are not liable for penal action
- (iv) People responsible for causing pollution through hazardous industrial activities are liable for punishment

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iv) are correct
- (C) (iii) and (ii) are correct
- (D) (i) and (iii) are correct

72. નીચેનામાંથી કયુ "પરિવેશ" (PARIVESH) સાથે સંકળાયેલું છે ?

- (A) તટવર્તીય (Coastal) રેગ્યુલેશન સત્તાધિશોની મંજૂરી
- (B) જોખમી કચરાના નિકાલ માટેની પર્યાવરણીય મંજૂરી
- (C) ઓનલાઈન સબમીશન (અરજી કરવી) અને ટ્રેકિંગ
- (D) પ્લાસ્ટિકના ઉત્પાદનો અને વપરાશ થયેલ વસ્તુઓને ફરી વપરાશ કરી શકાય તેમ કરવું

73. નીચેના વિધાનોને પર્યાવરણ (સુધારા) એક્ટ, ૧૯૮૬ ના અંતર્ગત તપાસો અને કોડનો ઉપયોગ કરી જવાબ લખો :

- (i) પર્યાવરણને બગાડવા માટે સહાય કરવી એ એક્ટમાં શિક્ષાત્મક ગુન્હો છે.
- (ii) એક્ટમાં દિવાની કોર્ટ (સીવિલ કોર્ટ) ની હકૂમતને બાકાત રાખવામાં આવી નથી.
- (iii) ગર્વન્મેન્ટ વિભાગ જે જોખમી ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા પ્રદુષણ માટે જવાબદાર હોય તેઓની સામે શિક્ષાત્મક પગલા લઈ શકાતા નથી
- (iv) જે વ્યક્તિ જોખમી ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા પ્રદુષણ માટે જવાબદાર હોય તેની સામે શિક્ષાત્મક પગલા લઈ શકાય.

કોડ :

- (A) (i) અને (ii) સાચા છે
- (B) (i) અને (iv) સાચા છે
- (C) (iii) અને (ii) સાચા છે
- (D) (i) અને (iii) સાચા છે

74. Which one of the following is not the functions of Central Pollution Control Board ?

- (A) To advise the Central Government on any matter concerning prevention and control of Water and Air pollution and improvement of the quality of Air
- (B) To plan and cause to be executed a nationwide programme for prevention, control or abatement of Water and Air pollution
- (C) To provide technical assistance and guidance to the State Boards, carry out and sponsor investigation and research relating to problem of Water and Air pollution and for their prevention, control and abatement
- (D) To advise the state government on matter relating to pollution

74. નીચેનામાંથી કયુ કેન્દ્રીય પ્રદુષણ નિયંત્રણ બોર્ડનું કાર્ય નથી ?

- (A) પાણી અને હવાના પ્રદુષણને રોકવા તેમજ નિયંત્રણ કરવા તથા હવાની ગુણવત્તા સુધારવાની બાબતોમાં કેન્દ્ર સરકારને સલાહ આપવી
- (B) પાણી અને હવાના પ્રદુષણને રોકવા તેમજ નિયંત્રણ કરવા બાબતે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમો કરવા અને યોજના બનાવવી અને અમલ કરાવવો
- (C) સ્ટેટ બોર્ડને તકનીકી મદદ કરવી અને માર્ગદર્શન આપવું, પાણી અને હવાના પ્રદુષણને લગતી સમસ્યાઓની તપાસ તથા તેને રોકવા, નિયંત્રણ અને આવા પ્રદુષણ માટે જે મદદ કરતું હોય તે સંબંધે રીસર્ચ કરવું, કરાવવું
- (D) પ્રદુષણને લગતી બાબતો અંગે રાજ્ય સરકારને સલાહ આપવી

75. Match the following from List I with List II and give the correct answer :

List I

- (a) Montreal Protocol
- (b) The Doctrine of Public Trust
- (c) Brundtland Report
- (d) Precautionary Principle

List II

- (i) Vellore Citizen's Forum Vs. Union of India.
- (ii) World Commission on the Environment and Development
- (iii) Duty of the State under Article 48-A
- (iv) Substances that deplete the ozone layer

Select the correct answer using the codes given below :

- (A) (a)—(iv), (b)—(iii), (c)—(ii), (d)—(i)
- (B) (a)—(i), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(ii)
- (C) (a)—(iii), (b)—(ii), (c)—(i), (d)—(iv)
- (D) (a)—(ii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(iii)

75. લીસ્ટ I અને લીસ્ટ II સાથે જોડો અને સાચો જવાબ લખો :

લીસ્ટ I

- (a) મોન્ટ્રીઅલ પ્રોટોકોલ
- (b) ધ ડોક્ટ્રાઈન ઓફ પબ્લીક ટ્રસ્ટ
- (c) બ્રુન્ટલેન્ડ રીપોર્ટ
- (d) સાવચેતીનો સિદ્ધાંત (પ્રીકોશનરી પ્રીન્સીપલ)

લીસ્ટ II

- (i) વેલ્લોર સીટીઝન્સ ફોરમ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા.
- (ii) પર્યાવરણ અને વિકાસને લગતું વિશ્વ પંચ.
- (iii) આર્ટીકલ 48-A મુજબ રાજ્યની જવાબદારી.
- (iv) એવા પદાર્થો જે ઓઝોન લેયરને અવળું કરે છે.

નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ શોધો :

- (A) (a)—(iv), (b)—(iii), (c)—(ii), (d)—(i)
- (B) (a)—(i), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(ii)
- (C) (a)—(iii), (b)—(ii), (c)—(i), (d)—(iv)
- (D) (a)—(ii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(iii)

76. Section 20 of the National Green Tribunal Act does not mention the principle of :

- (A) Polluter pays principle
- (B) Absolute liability
- (C) Substantial development
- (D) Precautionary principle

77. Kaka Kalelkar Commission is related to :

- (A) National Commission for Scheduled caste
- (B) National Commission for Scheduled Tribe
- (C) National Commission for Backward class
- (D) National Commission for Anglo-Indian Community

78. Which constitutional amendment has recommended the establishment of a commission for scheduled caste and scheduled tribe ?

- (A) 41st Constitutional Amendment
- (B) 65th Constitutional Amendment
- (C) 82nd Constitutional Amendment
- (D) 76th Constitutional Amendment

76. નેશનલ ગ્રીન ટ્રીબ્યુનલ એક્ટ, ની કલમ 20 ક્યા સિદ્ધાંતને દર્શાવતુ નથી :

- (A) પ્રદૂષક વેતન સિદ્ધાંત
- (B) સંપૂર્ણ જવાબદારીનો સિદ્ધાંત
- (C) નોંધપાત્ર વિકાસ
- (D) સાવચેતીનો સિદ્ધાંત

77. કાકા કાલેલકર પંચ લગતુ છે.

- (A) અનુસૂચિત જાતિ માટેનું રાષ્ટ્રીય પંચ
- (B) અનુસૂચિત જનજાતિ માટેનું રાષ્ટ્રીય પંચ
- (C) પછાતવર્ગ માટેનું રાષ્ટ્રીય પંચ
- (D) એંગ્લો ભારતીય સમુદાય માટેનું રાષ્ટ્રીય પંચ

78. નીચેના પૈકી ક્યા બંધારણીય સુધારામાં અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ માટે પંચની સ્થાપના માટેનું સૂચન-ભલામણ કરવામાં આવી ?

- (A) ૪૧ મો બંધારણીય સુધારો
- (B) ૬૫ મો બંધારણીય સુધારો
- (C) ૮૨ મો બંધારણીય સુધારો
- (D) ૭૬ મો બંધારણીય સુધારો

79. Choose the correct answer using the codes given below :

- (a) Universalism refers to the notion that human rights are universal and should apply to every human being
- (b) Universalism refers to the notion that human rights are though universal, should be applied only to human beings who are culturally dependant
- (c) Cultural relativist argue that the human rights are culturally dependant and that no moral principles can be made to apply to all cultures

Codes :

- (A) (a) and (b) are correct
- (B) (b) alone is correct
- (C) (a) and (c) are correct
- (D) (b) and (c) are correct

79. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

- (a) વૈશ્વિકતા એવું દર્શાવે છે કે માનવ અધિકાર એ વૈશ્વિક બાબત છે અને તે દરેક માણસ જાતને લાગુ પડે છે.
- (b) વૈશ્વિકતા એવું દર્શાવે છે કે માનવ અધિકાર એ ભલે વૈશ્વિક બાબત હોય, પણ તે ફક્ત સાંસ્કૃતિક રીતે આશ્રિત માણસોને લાગુ પડે છે.
- (c) સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષવાદીઓ એવો દાવો કરે છે કે માનવ અધિકાર એ સાંસ્કૃતિક રીતે આશ્રિત છે, અને દરેક સંસ્કૃતિને નૈતિકતાના સિદ્ધાંતો લાગુ કરી શકાય નહીં.

કોડ :

- (A) (a) અને (b) સાચા છે
- (B) ફક્ત (b) સાચું છે
- (C) (a) અને (c) સાચા છે
- (D) (b) અને (c) સાચા છે

80. Which one of the following is correct ?

The Universal Declaration of Human Rights, 1948 :

- (A) is a treaty universally binding on all Nations
- (B) is a common standard of achievement for all people and all Nations
- (C) provides machinery for implementing the protection of Human Rights globally
- (D) is a common standard of achievement for those Nations only who voted for the Declaration in the General Assembly of the United Nations

81. Cyber squatting is related to which one of the following ?

- (A) Unauthorised use of Patent
- (B) Unauthorised use of Copyright
- (C) Unauthorised use of Industrial Design
- (D) Unauthorised use of Trade mark

80. નીચેનામાંથી કયુ સાચું છે ?

ધી યુનિવર્સલ ડિક્લેરેશન ઓફ હુમન રાઈટ્સ, ૧૯૪૮ :

- (A) એ સંધિ છે અને દરેક રાષ્ટ્રને સમાન રીતે લાગુ પડે છે
- (B) એ સામાન્ય ગુણવત્તાનું ધોરણ છે જે બધાજ લોકો અને બધાજ રાષ્ટ્રોએ મેળવવું જોઈએ.
- (C) એ વૈશ્વિક ધોરણો માનવ અધિકારોનો રક્ષણ અને અમલીકરણને સાધન આપે છે
- (D) એ સામાન્ય ગુણવત્તાનું ધોરણ છે, ફક્ત એવા રાષ્ટ્રો જેમણે યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીના ઘોષણા માટે મત આપ્યો છે

81. સાયબર સ્ક્વેટિંગ નીચે પૈકી કોને લાગુ પડે છે ?

- (A) પેટન્ટના બિન-અધિકૃત ઉપયોગને
- (B) કોપી રાઈટના બિન-અધિકૃત ઉપયોગને
- (C) ઔદ્યોગિક ડિઝાઈનના બિન-અધિકૃત ઉપયોગને
- (D) વ્યાપારી ચિન્હોના બિન-અધિકૃત ઉપયોગને

82. Which one of the following principle applicable to Trade Mark ?

- (A) A trade should be distinctive
- (B) A trade mark should not cause confusion with previous trade mark
- (C) A trade mark should be capable of distinguishing goods or services
- (D) A trade mark should not be deceptive

83. Which one of the following statements is true ?

- (A) Trade mark registration can be renewed for an unlimited number of ten years period
- (B) Trade mark law is intended to protect the owner's original work
- (C) To qualify for federal protection, a mark must be distinctive and have a secondary meaning
- (D) Surname alone can be trade mark

82. નીચેના પૈકી કયો સિદ્ધાંત વ્યાપાર ચિન્હને લાગુ પડે છે ?

- (A) વ્યાપાર ચિન્હ વિશિષ્ટ હોવું જોઈએ
- (B) વ્યાપાર ચિન્હ એ અગાઉના વ્યાપાર ચિન્હ સાથે ગૂંચવણ (કન્ફ્યુઝન) કરતું ન હોવું જોઈએ
- (C) વ્યાપાર ચિન્હ એ માલ અને સેવાઓ વચ્ચેના તફાવત દર્શાવી શકે તેવું સક્ષમ હોવું જોઈએ
- (D) વ્યાપાર ચિન્હ છેતરામણું (બ્રામક) ન હોવું જોઈએ

83. નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) વ્યાપાર ચિન્હ નોંધણીનું નવીનીકરણ (રીન્યુડ) એ ૧૦ વર્ષના ગાળા માટે અમર્યાદિત કરી શકાય છે
- (B) ટ્રેડ માર્કને લગતો કાયદો માલિકના મૂળ / મૌલિક કાર્યને રક્ષણ આપવા માટે સ્થપાયો
- (C) સમવાયી (ફેડરલ) રક્ષણ માટે, વ્યાપાર ચિન્હ વિશિષ્ટ હોવું જોઈએ અને તેનો ગૌણ અર્થ હોવો જોઈએ
- (D) ફક્ત અટક પણ વ્યાપાર ચિન્હ હોઈ શકે

84. A company decides to use logo that has the same shape as its competitor but with a different colour. Which of the following the logo refers to ?

- (A) Copyright
- (B) Industrial Design
- (C) Trade Mark
- (D) Patent

85. Intellectual property rights protect the use of information and ideas that are of :

- (A) Ethical value
- (B) Commercial value
- (C) Community value
- (D) Moral value

84. કંપની લોગો નો ઉપયોગ કરવા માગે છે, જે તેના પ્રતિસ્પર્ધીના જેવા જ આકારનો છે પરંતુ તેના રંગમાં તફાવત છે. તો લોગો ને શું કહેવાય ?

- (A) કોપી રાઈટ
- (B) ઔદ્યોગિક ડિઝાઈન
- (C) વ્યાપાર ચિન્હ
- (D) પેટન્ટ

85. બૌદ્ધિક સંપદાના અધિકારો એ માહિતી અને વિચારોના ઉપયોગ અંગે રક્ષણ આપે છે જે

- (A) નૈતિક મૂલ્ય (એથીકલ વેલ્યુ)
- (B) વ્યાપારી મૂલ્ય
- (C) સમુદાય મૂલ્ય
- (D) નીતિવિષયક મૂલ્ય (મોરલ વેલ્યુ)

86. Under section 10A of the Information Technology Act 2000, the contracts formed through electronic means :

(A) Shall be deemed to be unenforceable solely on the ground that such electronic form or means was used for that purpose

(B) Shall not be deemed to be unenforceable solely on the ground that such electronic form or means was used for that purpose

(C) Shall be deemed to be enforceable solely on the ground that such electronic form or means was used for that purpose

(D) Shall not be deemed to be enforceable solely on the ground that such electronic form or means was used for that purpose

86. ધી ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી એક્ટ, ૨૦૦૦, કલમ ૧૦ એ મુજબ વીજાણ્થી કરવામાં આવેલ કરારનો અર્થ :

(A) એવું મનાશે કે આવા કરાર બીન-અમલી છે, ફક્ત એવા કારણસર કે આવા વીજાણુ ઉપકરણો અથવા સાધનો આવા હેતુ માટે વપરાયા હતા

(B) એવું માનવામાં નહીં આવે કે કરાર બીન-અમલી છે, ફક્ત એવા કારણસર કે આવા વીજાણુ ઉપકરણો અથવા સાધનો આવા હેતુ માટે વપરાયા હતા

(C) એવું માનવામાં આવશે કે કરાર અમલી છે ફક્ત એવા કારણસર કે આવા વિજાણુ ઉપકરણો અથવા સાધનો આવા હેતુ માટે વપરાયા હતા

(D) એવું માનવામાં આવશે નહીં કે કરાર અમલી છે, ફક્ત એવા કારણસર કે આવા વિજાણુ ઉપકરણો અથવા સાધનો આવા હેતુ માટે વપરાયા હતા

87. Which one of the following conventions is not relating to copyright protection ?

- (A) The convention for the protection of producers of phonograms against unauthorised duplication of their phonograms
- (B) The convention relating to the distribution of programme-carrying signals transmitted by satellite
- (C) Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration
- (D) The treaty on intellectual property in respect of Integrated Circuits

88. Which of the following provisions of the TRIPS agreement deals with the Geographical Indications :

- (A) Section 3, Articles 20 to 24
- (B) Section 3, Articles 21 to 25
- (C) Section 3, Articles 22 to 24
- (D) Section 4, Articles 22 to 24

87. નીચેના પૈકી કયું સંમેલન (કન્વેન્શન) કોપી રાઈટના રક્ષણને લગતું નથી ?

- (A) ફોનો-ગ્રામ્સ પ્રોડ્યુસર્સના રક્ષણ માટેનું સંમેલન-જે તેઓના ફોનોગ્રામ્સની બીન-અધિકૃત નકલ કરતું હોય
- (B) કાર્યક્રમોના વિતરણ અંગેનું સંમેલન - જે સેટેલાઈટ દ્વારા સિગ્નલને મોકલતું હોય
- (C) લિસ્બન એગ્રીમેન્ટ - જે સંજ્ઞાના મૂળને રક્ષણ કરતું હોય અને આંતરરાષ્ટ્રીય નોંધણી કરવા માટેની સમજૂતી
- (D) ઈન્ટીગ્રેટેડ સરક્રીટ્સને લગતી બૌદ્ધિક સંપદા અંગેની સંધિ

88. TRIPS એગ્રીમેન્ટની નીચેના પૈકી કઈ જોગવાઈ બૌદ્ધિક સંકેતો (જ્યોગ્રાફીકલ ઈન્ડીકેશન) ને લાગુ પડે છે :

- (A) કલમ-૩, અનુચ્છેદ ૨૦ થી ૨૪
- (B) કલમ-૩, અનુચ્છેદ ૨૧ થી ૨૫
- (C) કલમ-૩, અનુચ્છેદ ૨૨ થી ૨૪
- (D) કલમ-૪, અનુચ્છેદ ૨૨ થી ૨૪

89. Bio-piracy usually takes place in the form of :

- (A) Granting of wrong patents
- (B) Granting of patents to inventions derived from a community's traditional knowledge
- (C) Lowering the patent standard
- (D) All of the above

90. A digital signature is :

- (A) not a digitized image of a hand written signature
- (B) an actual transformation of an electronic message using public key cryptography
- (C) a block of data at the end of an electronic message that attests the authenticity of the said message
- (D) all of the above

91. The source of right to information is :

- (A) Art. 21 of the Constitution of India
- (B) Art. 19(1)(a) of the Constitution of India
- (C) Right to Information Act, 2005
- (D) Art. 14 of the Constitution of India

89. બાયો-પાયરસી સામાન્ય રીતે રૂપમાં જોવા મળે છે.

- (A) ખોટી પેટન્ટની ફાળવણીથી
- (B) એવી શોધ જે લોકોના/સમાજના પરંપરાગત જ્ઞાનમાંથી થઈ હોય અને પેટન્ટની ફાળવણી
- (C) પેટન્ટના ધોરણને નીચું કરનાર
- (D) ઉપરના તમામ

90. ડિજિટલ હસ્તાક્ષર એ :

- (A) હાથથી લખેલ હસ્તાક્ષરની ડીજિટલાઈઝેશન છાપ નથી
- (B) પબ્લિક કી સંકેતવિધિનો ઉપયોગ કરી ઈલેક્ટ્રોનિક સંદેશાનું ખરેખર પરિવર્તન
- (C) ઈલેક્ટ્રોનિક સંદેશાના અંતમાં માહિતીને રોકવી જે આવા સંદેશાની અધિકૃતતા દર્શાવે છે
- (D) ઉપરોક્ત બધાજ

91. માહિતી અધિકારનું મૂળ છે.

- (A) ભારતીય બંધારણ - અનુચ્છેદ-૨૧
- (B) ભારતીય બંધારણ - અનુચ્છેદ ૧૯ (૧)(a)
- (C) રાઈટ ટુ ઈન્ફર્મેશન એક્ટ, ૨૦૦૫
- (D) ભારતીય બંધારણ - અનુચ્છેદ-૧૪

92. Choose the right code :

Assertion (A) : The object of the Right to Information Act, 2005 is to promote openness, transparency and accountability in administration

Reason (R) : The Official Secret Act authorises the public authorities to deny the information relating to government documents.

Codes :

- (A) (A) is right but (R) is wrong
- (B) Both (A) and (R) are right and (R) is the correct reason of (A)
- (C) Both (A) and (R) are right but (R) is not the correct reason of (A)
- (D) Both (A) and (R) are right

93. Under the Lokpal and Lokayukta Act, 2013 the jurisdiction of Lokpal will not extend to :

- (A) Prime Minister of India
- (B) Council of Ministers of the Central Government
- (C) Members of Parliament
- (D) President of India

92. સાચો કોડ શોધો :

નિશ્ચય કથન (A) : રાઈટ ટુ ઈન્ફર્મેશન એક્ટ, ૨૦૦૫ નો ઉદ્દેશ્ય નિખાલસતા, પારદર્શકતા અને વ્યવસ્થા તંત્રની જવાબદારીને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

કારણ (R) : ધી ઓફિસીયલ સીક્રેટ એક્ટ પબ્લીક સેલીબ્રિટીસને એવી સત્તા આપે છે કે સરકારી દસ્તાવેજો અંગેની માહિતી આપવાનું નકારી શકે.

કોડ :

- (A) (A) સાચુ છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (B) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) નું સાચું કારણ છે
- (C) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે પરંતુ (R) એ (A) નું સાચું કારણ નથી
- (D) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે

93. લોકપાલ અને લોકાયુક્ત એક્ટ, ૨૦૧૩ મુજબ લોકપાલની હકુમત ને લાગુ પડતી નથી.

- (A) ભારતના વડા પ્રધાન
- (B) કેન્દ્ર સરકારના કાઉન્સિલ ઓફ મીનીસ્ટર્સ
- (C) પાર્લીયામેન્ટના સભ્યો
- (D) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ

94. "There has been no Government or legal system in the world history which did not involve both rules and discretion. It is impossible to find a Government of laws alone and not men in the sense of eliminating all discretionary powers. All Governments are of laws and of men." This observation was made by the Supreme Court in :

- (A) A.D.M. Jabalpur Vs. Shivkant Shukla
- (B) Smt. Indira Nehru Gandhi Vs. Raj Narain
- (C) A.K. Kraipak Vs. Union of India
- (D) Minerva Mills Vs. Union of India

95. Select the correct answer using the codes given below :

Assertion (A) : England has unwritten constitution based on sovereignty of Parliament whereas America has written constitution based on sovereignty of people.

Reason (R) : Separation of power is a valid and fundamental dogma of American Constitution whereas it is not so in England.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

94. "જગતના ઇતિહાસમાં એવી કોઈ સરકાર કે કાયદા તંત્ર નથી જેમાં નિયમો અને વિવેકબુદ્ધિનો સમાવેશ ન હોય. એવું શોધવું અશક્ય છે જ્યાં ફક્ત કાયદાની સરકાર હોય અને માણસની નહીં એવા અર્થમાં જેમાં બધાજ વિવેકબુદ્ધિના અધિકારોને નાબુદ કરતી હોય. દરેક સરકારો કાયદાની અને માણસોની હોય છે." ઉપરોક્ત અવલોકન સુપ્રીમ કોર્ટ

- (A) એ.ડી.એમ. જબલપુર વિ. શિવકાન્ત શુક્લા
- (B) શ્રીમતી ઈન્દિરા નેહરૂ ગાંધી વિ. રાજનારાયણ
- (C) એ.કે. ક્રૈપક વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા
- (D) મીનરવા મીલ્સ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

95. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

નિશ્ચય કથન (A) : ઈંગ્લેન્ડનું બંધારણ લેખિત નથી અને જે પાર્લામેન્ટને સાર્વભૌમ માને છે, જ્યારે અમેરિકાનું બંધારણ લેખિત છે જે લોકોને સાર્વભૌમ માને છે.

કારણ (R) : સેપરેશન ઓફ પાવર એ માન્ય છે અને અમેરિકાના બંધારણનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત છે, જ્યારે આવું ઈંગ્લેન્ડમાં નથી.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બન્ને સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે, પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે, પરંતુ (R) સાચું છે

96. Select the correct answer using the codes given below :

Assertion (A) : The states which joined the American Federation continue to have their own constitution whereas the states which joined the Indian Union do not have separate constitution of their own.

Reason (R) : American Constitution is rigid whereas the Indian Constitution is flexible.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

96. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

નિશ્ચય કથન (A) : એવા રાજ્યો જે અમેરીકન સંઘરાજ્યમાં જોડાયા છે તેઓને પોતાનું અલગ બંધારણ ચાલુ રહે છે, જ્યારે એવા રાજ્યો જે ભારતીય યુનિયનમાં જોડાયા છે તેઓને પોતાનું અલગ બંધારણ નથી.

કારણ (R) : અમેરિકન બંધારણ જટીલ છે, જ્યારે ભારતીય બંધારણ પરિવર્તનક્ષમ (ફ્લેક્સીબલ) છે.

કોડ :

- (A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બંને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે, પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે, પરંતુ (R) સાચું છે

97. Select the correct answer using the codes given below :

Assertion (A) : The Constitution of India does not express the existence of separation of powers, and it is true that division of powers of the Government is implicit in the Constitution but the doctrine does not form an essential basis of foundation stone of the constitutional framework as it does in USA.

Reason (R) : The object of separation of powers is the preservation of political safeguards against the capricious exercise of powers.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

98. Lokpal or Lokayukta is competent to :

- (A) Conduct inquiry against administrative authority for misuse of power
- (B) Investigate complaints involving grievances in respect of administrative action
- (C) Discharge the functions of administrative authority
- (D) Give observations and recommendations in respect of administrative action to the government.

97. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

નિશ્ચય કથન (A) : ભારતીય બંધારણ, સેપરેશન ઓફ પાવરના અસ્તીત્વને દર્શાવતું નથી, એ સાચું છે કે સરકારના કાર્યોના ભાગલા બંધારણમાં ગર્ભિત છે, પરંતુ કાર્યોના ભાગલાનો સિદ્ધાંત એ બંધારણના આધારભૂત માળખાનો ભાગ નથી. જે અમેરિકામાં છે.

કારણ (R) : સેપરેશન ઓફ પાવરનો હેતુ સત્તાના તરંગી ઉપયોગ સામે રાજનૈતિક સંરક્ષણને સાચવવાનો છે.

કોડ :

- (A) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બન્ને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે, પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે, પરંતુ (R) સાચું છે

98. લોકપાલ અથવા લોકાયુક્ત માટે સક્ષમ છે.

- (A) વહિવટી સત્તાધિશો દ્વારા સત્તાના દુરુપયોગ અંગે તપાસ કરવા
- (B) વહિવટી પગલા અંગે આવેલ ફરિયાદો બાબતે તપાસ કરવા
- (C) વહિવટી સત્તાધિશોના કાર્યો બજાવવા
- (D) સરકારને વહિવટી પગલા અંગે પોતાનું નિરિક્ષણ અને સૂચન કરવા

99. Select the correct answer using the codes given below :

Assertion (A) : Under, Art. 368, the Parliament can amend any part of the Constitution of India.

Reason (R) : The Parliament is supreme legislative body elected by people of India.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

100. Which one of the following is *not* the essential feature of a Federal Constitution ?

- (A) A Written Constitution which is rigid
- (B) Distribution of power
- (C) Supremacy of Constitution
- (D) Supremacy of the center

99. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી સાચો જવાબ લખો :

નિશ્ચય કથન (A) : અનુચ્છેદ-૩૬૮ અંતર્ગત, પાર્લીઆમેન્ટ ભારતીય બંધારણના કોઈપણ ભાગને સુધારા કરી શકે છે.

કારણ (R) : પાર્લીઆમેન્ટ એ ભારતના લોકો દ્વારા ચૂંટાયેલી ઉચ્ચ કાયદા સત્તા છે.

કોડ :

- (A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
- (B) બંને (A) અને (R) સાચા છે, પરંતુ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
- (C) (A) સાચું છે, પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે, પરંતુ (R) સાચું છે

100. નીચેના પૈકી કયું સમવાય બંધારણનું જરૂરી વિશિષ્ટ લક્ષણ નથી ?

- (A) લેખિત બંધારણ જે જટીલ હોય
- (B) કાર્યોની વહેંચણી
- (C) બંધારણની સાર્વભોમતા
- (D) કેન્દ્રની સાર્વભોમતા

ROUGH WORK

SEAL